



Národný ústav  
detskej tuberkulózy  
a respiračných chorôb



## VÝROČNÁ SPRÁVA 2021

Dolný Smokovec, 16.05.2022

**Ing. Miroslava Mištunová, PhD., MPH**  
riaditeľka NÚDTaRCH, n.o.  
Dolný Smokovec

## OBSAH

|                                                                                |           |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ÚVOD.....</b>                                                               | <b>3</b>  |
| <b>1 PREHĽAD ČINNOSTÍ VYKONÁVANÝCH V KALENDÁRNOM ROKU.....</b>                 | <b>4</b>  |
| 1.1 ÚSTAVNÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ .....                                      | 6         |
| 1.2 ÚSEK OŠETROVATEĽSTVA .....                                                 | 9         |
| 1.3 SPOLOČNÉ VYŠETROVACIE A LIEČEBNÉ ZLOŽKY .....                              | 11        |
| 1.4 AMBULANTNÁ STAROSTLIVOSŤ .....                                             | 16        |
| 1.5 JEDNODŇOVÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ.....                                    | 19        |
| 1.6 ODDELENIE LIEČEBNEJ VÝŽIVY A STRAVOVANIA .....                             | 20        |
| 1.7 HOSPODÁRSKO TECHNICKÝ ÚSEK .....                                           | 23        |
| <b>2 ZHODNOTENIE ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV OBSIAHNUTÝCH V ROČNEJ ÚČTOVNEJ</b>          |           |
| <b>ZÁVIERKE.....</b>                                                           | <b>26</b> |
| <b>3 NÁZOR AUDÍTORA K ROČNEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE .....</b>                       | <b>45</b> |
| <b>4 ČINNOSŤ KLINIKY DETSKEJ TUBERKULÓZY A RESPIRAČNÝCH CHORÔB JLF UK.....</b> | <b>46</b> |
| <b>5 PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ A MÉDIÁ .....</b>                                      | <b>47</b> |

## ÚVOD

Národný ústav detskej tuberkulózy a respiračných chorôb, n. o. Dolný Smokovec, bol založený na základe uznesenia vlády SR č. 274 zo dňa 31.03.2004, a to transformáciou štátnej príspevkovej organizácie Šrobárov ústav detskej tuberkulózy a respiračných chorôb Dolný Smokovec na neziskovú organizáciu poskytujúcu všeobecne prospešné služby. Dňa 1. apríla 2004 bola nezisková organizácia registrovaná v registri Krajského úradu v Prešove pod číslom: OVVS-80/2004-NO.

### **Zakladateľmi neziskovej organizácie sú:**

**Slovenská republika** – Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,

P.O. BOX 52, ul. Limbová č. 2, 837 52 Bratislava

IČO: 00165565

Štatutárny zástupca: MUDr. Vladimír Lengvarský, MPH, minister zdravotníctva

**SUN – BRONCH**, spol. s r.o., Dolný Smokovec 69, 059 81 Vysoké Tatry

IČO: 36489786

Štatutárny zástupca: Ing. Peter Struhár, konateľ

## 1 PREHĽAD ČINNOSTÍ VYKONÁVANÝCH V KALENDÁRNOM ROKU

Špecializovaná nemocnica poskytuje komplexnú liečebno-preventívnu zdravotnú starostlivosť pacientom vo veku od 0 do 18 rokov (18 rokov a 364 dní roku života) na lôžkových oddeleniach, špecializovaných ambulanciách ako aj diferenciálnu diagnostiku. Je členená na 6 oddelení a jednotku intenzívnej starostlivosti. Z celkového počtu lôžkového fondu oddelení je 25 lôžok vyčlenených pre špecifické pľúcne i mimopľúcne ochorenia (tuberkulóza). Toto oddelenie má svoj samostatný režim a je izolované od ostatných oddelení.

### **Zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti - špecializovaná nemocnica v odboroch:**

- pediatrická pneumológia a ftizeológia (vrátane JIS),
- klinická imunológia a alergiológia,
- pediatrická endokrinológia a diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy,
- pediatria.

### **Zariadenie odborných a špecializovaných ambulancií v odboroch:**

- klinická imunológia a alergológia,
- pneumológia a ftizeológia,
- pediatrická pneumológia a ftizeológia,
- otorinolaryngológia,
- gastroenterológia,
- endokrinológia,
- dermatovenerológia
- chirurgia,
- fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia,
- lekárska genetika,
- pediatria,
- pediatrická endokrinológia a diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy,
- detská chirurgia,
- plastická chirurgia,
- ortopédia,

- telovýchovné lekárstvo.

 **Zariadenie na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti v odboroch:**

- detská chirurgia,
- otorinolaryngológia,
- chirurgia,
- gastroenterologická chirurgia,
- plastická chirurgia,
- ortopédia,
- urológia.

 **Zariadenia spoločných vyšetrovacích zložiek:**

- funkčná diagnostika dýchania,
- fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia,
- hematológia a transfuziológia,
- klinická biochémia,
- klinická imunológia a alergológia,
- klinická mikrobiológia,
- lekárska genetika,
- rádiológia,
- mobilné odberové miesto (PCR a AgTest).

 vykonáva podrobnú diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku metódami na najvyššej úrovni súčasnej lekárskej vedy, dostupnými vybaveniu ústavu,

 poskytuje komplexnú medikamentóznú liečbu, spojenú s rehabilitáciou a sociálno-zdravotníckou starostlivosťou, zameranou na urýchlený návrat pacienta do života a rodinného prostredia, starostlivosť v ostatných medicínskych odboroch zabezpečujeme konziliárnymi službami,

 zabezpečuje prevádzku zariadenia pri dôslednom dodržiavaní hygienicko-epidemiologických predpisov,

 venuje sústavnú starostlivosť zdravotnej výchove so zameraním na zabezpečenie hygienických požiadaviek ochrany okolia chorých,

- 📌 zúčastňuje sa na zdravotníckom výskume v odbore tuberkulózy a respiračných chorôb na základe získaných grantov a podľa schváleného plánu,
- 📌 vykonáva, prípadne zabezpečuje školenia, kurzy, konferencie a ďalšie vzdelávanie pracovníkov, podľa potreby spolupracuje pri ďalšom vzdelávaní pracovníkov ostatných zdravotníckych zariadení.

## ZMENY A NOVÉ ZLOŽENIE ORGÁNOV NEZISKOVEJ ORGANIZÁCIE

|                        |                                      |                  |
|------------------------|--------------------------------------|------------------|
| <b>Správna rada</b>    | Mgr. Matej Hanus                     | predseda         |
|                        | Ing. Jana Smejkalová                 | podpredseda      |
|                        | Mgr. Dáriuš Pukalík                  | člen             |
|                        | Bc. Alena Pacigová                   | člen             |
|                        | Mgr. Andrej Šabík                    | člen             |
| <b>Dozorná rada</b>    | Mgr. Zuzana Földešová Motajová, MSc. | predseda         |
|                        | Mgr. Beáta Pastorková                | člen             |
|                        | Mgr. Jozef Dučák                     | člen             |
| <b>Výkonné vedenie</b> | Ing. Miroslava Mištunová, PhD., MPH  | riaditeľ         |
|                        | MUDr. Jaroslav Fábry, PhD.           | riaditeľ pre LPS |

## HLAVNÁ ČINNOSŤ ORGANIZÁCIE V ROKU 2021

- 📌 ústavná lôžková starostlivosť,
- 📌 spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky,
- 📌 ambulantná starostlivosť,
- 📌 jednodňová zdravotná starostlivosť.

### 1.1 ÚSTAVNÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ

Je zabezpečovaná lekármi – špecialistami v odbore pediatrická pneumológia a ftizeológia, alergológia a klinická imunológia, FBLR, ako aj konziliárnymi lekármi z oblasti ORL, dermatológie, klinickej psychológie, chirurgie, anesteziológie a genetiky. Sekundárni lekári v príprave na atestáciu z pediatrie pracujú pod vedením primárov

oddelení. Tento odborný tím poskytuje v rámci liečebno-diagnostického pobytu zdravotnú starostlivosť deťom s ochoreniami respiračného systému na alergickom i nealergickom podklade, s nešpecifickou i špecifickou (tbc) etiológiou.

V rámci Slovenskej republiky sme jediným pracoviskom, ktoré lieči ochorenia TBC pôvodu postihujúce aj iné orgány, ako je dýchací trakt – napr. kosti, mozog, kožu, atď. Pri nástupe na liečbu je každý detský pacient komplexne vyšetrený lekárom vrátane potrebných vstupných laboratórnych vyšetrení. Dĺžka pobytu závisí od zdravotného stavu dieťaťa, spravidla je to 14 dní. Pacienti liečení na TBC oddelení majú svoj zvláštny epidemiologický režim, pričom absolvujú iniciálnu časť liečby v dĺžke približne 2 mesiace. Denný režim pacientov na oddeleniach je prispôsobený vekovému zloženiu pacientov. V posledných rokoch vystupuje do popredia požiadavka zo strany rodičov sprevádzať svoje dieťa počas liečebného pobytu a to aj u detí starších ako 6. rokov. Ústav má dlhoročnú tradíciu v diagnostike ochorení dýchacích ciest, ku ktorým patrí aj cystická fibróza. Veľký význam u pacientov s touto diagnózou má intenzívna denná rehabilitácia a naše zdravotnícke zariadenie je od r. 1998 Centrom pre rehabilitáciu detí s cystickou fibrózou. Pacienti majú možnosť absolvovať 2-týždňový rehabilitačný pobyt, ktorý je zameraný na kontrolu realizovanej rehabilitácie, odstránenie chybných stereotypov a zaučenie do nových metód.

Služby lekárov a sestier na oddeleniach sú zabezpečené v nepretržitej 24-hodinovej prevádzke.

### **Centrum preventívnej medicíny v detskej pneumológii**

Preventívna zdravotná starostlivosť pozostáva z opatrení prijatých na prevenciu ochorení, na rozdiel od liečby ochorení. Rovnako ako zdravie zahŕňa rôzne fyzické a duševné stavy, tak sú aj choroby a postihnutia ovplyvnené environmentálnymi faktormi, genetickou predispozíciou, činiteľmi chorôb a výberom životného štýlu.

Preventívna zdravotná starostlivosť je obzvlášť dôležitá vzhľadom na celosvetový nárast výskytu chronických ochorení a úmrtí na kardiovaskulárne ochorenia, chronické pľúcne ochorenia, neúmyselné poranenia, cukrovku a určité infekčné choroby. Odporúča sa, aby dospelí aj deti, zvlášť pravidelne športujúce,

absolvovali pravidelné lekárske preventívne prehliadky, aj keď sa cítia zdraví, aby sa vykonal skrining chorôb a identifikovali rizikové faktory ochorení.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo v rámci NÚDTaRCH, n.o. Dolný Smokovec zriadené Centrum preventívnej medicíny v detskej pneumológii poskytujúce zdravotnú starostlivosť deťom, ktoré sa venujú športu profesionálne, ale aj rekreačne.

#### POROVNANIE UKONČENÝCH HOSPITALIZÁCIÍ :

| Zdravotná poisťovňa                  | 2021         | 2020         | index      |
|--------------------------------------|--------------|--------------|------------|
| Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. | 798          | 938          | 0,87       |
| Dôvera, zdravotná poisťovňa, a. s.   | 470          | 475          | 1          |
| Union, zdravotná poisťovňa, a. s.    | 261          | 284          | 0,91       |
| Poistenci EÚ                         | 20           | 16           | 1,25       |
| <b>CELKOM</b>                        | <b>1 549</b> | <b>1 713</b> | <b>0,9</b> |

#### PREHĽAD O HOSPITALIZOVANÝCH PACIENTOCH:

|                                                      |               |                  |
|------------------------------------------------------|---------------|------------------|
| <b>Lôžková kapacita</b>                              | 150 lôžok     |                  |
| - oddelenie nešpecifické                             | 120 lôžok     |                  |
| - oddelenie špecifické                               | 25 lôžok      |                  |
| - jednotka intenzívnej starostlivosti                | 5 lôžok       |                  |
| <b>Ročná lôžková kapacita</b>                        | <b>54 750</b> | <b>lôžko dní</b> |
|                                                      | <b>2021</b>   | <b>2020</b>      |
| - počet reálne odliečených pacientov                 | <b>1 549</b>  | <b>1 713</b>     |
| - celkový počet ošetrovacích dní (vrátane sprievodu) | <b>28 583</b> | <b>27 085</b>    |
| - využitie lôžkovej kapacity                         | <b>52,21%</b> | <b>49,47%</b>    |

#### ROZDELENIE HOSPITALIZOVANÝCH PACIENTOV:

| ODDELENIA                     | 2021         | 2020         | 2019         | 2018         |
|-------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Nešpecifické                  | 1 385        | 1 546        | 2 620        | 2 355        |
| Špecifické                    | 98           | 112          | 149          | 156          |
| - z toho špecifické s dg. TBC | 68           | 55           | 55           | 66           |
| JIS                           | 66           | 55           | 76           | 86           |
| <b>CELKOM</b>                 | <b>1 549</b> | <b>1 713</b> | <b>2 776</b> | <b>2 597</b> |



Do budúcnosti plánujeme rozšíriť portfólio poskytovaných služieb zdravotnej starostlivosti dôslednou diagnostikou a následnou liečbou detských pacientov, ktorí prekonalí ochorenie COVID-19, ako aj poskytovaním zdravotnej starostlivosti v odbore preventívna medicína v detskej pneumológii, v špecializovanom odbore telovýchovné lekárstvo, gastroenterológia a urológia.

MUDr. Jaroslav Fábry, PhD.  
riaditeľ pre LPS

## **1.2 ÚSEK OŠETROVATEĽSTVA**

Ošetrovateľská starostlivosť poskytuje komplexnú starostlivosť o detského pacienta zameranú na navrátenie a upevnenie a podporu jeho zdravia. Činnosť na úseku ošetrovateľstva vychádzala z koncepcie MZ SR pre odbor ošetrovateľstvo a v súčinnosti s platnou legislatívou bola ošetrovateľská starostlivosť poskytovaná formou ošetrovateľského procesu s využitím štandardov zameraných na základnú ošetrovateľskú starostlivosť, ktoré sú aplikované na podmienky zariadenia. Kvalita ošetrovateľskej starostlivosti sa hodnotí podľa stanovených indikátorov kvality, ktoré sú zamerané na vyjadrenie spokojnosti pacientov s poskytovanou starostlivosťou, je monitorovaná dotazníkovou metódou a pravidelne vyhodnocovaná.

Dlhodobým cieľom úseku ošetrovateľstva je zvyšovanie kvality ošetrovateľskej starostlivosti a uspokojovanie potrieb pacientov. Ošetrovateľská starostlivosť je poskytovaná metódou ošetrovateľského procesu. Starostlivosť je komplexná, kontinuálna, poskytovaná kvalifikovaným personálom v súlade s najnovšími trendmi diagnostiky a liečby s ohľadom na subjektívne a objektívne potreby každého pacienta.

Aj v roku 2021 sme prevádzkovali mobilné odberové miesto pre antigénové a PCR testovanie na COVID-19 v ktorom testujeme pacientov, zamestnancov i širokú verejnosť, hlavne obyvateľov a návštevníkov regiónu Vysokých Tatier. Sestry zabezpečovali počas roku 2021 aj vstupnú triáž pacientov.

Cieľom odboru ošetrovateľstva je zabezpečiť poskytovanie nepretržitej starostlivosti podľa štandardizovaných postupov. Štandardy sú v súčasnosti

vypracované podľa potrieb zdravotníckeho zariadenia na všetkých oddeleniach ústavu. Sú aktualizované v súlade so zavádzaním nových výkonov a ošetrovateľských postupov. V súčasnosti sa sústreďujeme na implementáciu štandardných postupov vydaných MZ SR. Dôraz je kladený na kontrolu sesterských činností, na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti, na dodržiavanie bezpečnosti pri práci a správne vedenie dokumentácie.

Súčasťou ošetrovateľskej starostlivosti je hodnotenie spokojnosti hospitalizovaných pacientov. Naše zariadenie, ošetrovateľská starostlivosť a komunikácia personálu je hodnotená pozitívne a prípadné nedostatky sa snažíme eliminovať.

Dôležitým prvkom poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti je tiež edukačná činnosť, prebiehajúca na všetkých úsekoch. Je zameraná na podporu, udržiavanie a prinavrátenie zdravia, prevenciu chorôb, diagnostiku, liečbu a ošetrovanie.

Vzhľadom na dynamiku rozvoja odboru ošetrovateľstva je dôležité sústavné odborné vzdelávanie, zamerané na priebežné obnovovanie a udržanie získanej odbornej spôsobilosti. V rámci zvyšovania úrovne poskytovanej starostlivosti sestry získavajú odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných a certifikovaných činností podľa plánu vzdelávania. Plán vzdelávania zohľadňuje požiadavky na prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie zdravotníckych pracovníkov. V rámci skvalitnenia ošetrovateľskej starostlivosti a zvýšenia odbornosti sestier plánujeme aj v budúcom roku zaradiť do systému ďalšieho vzdelávania sestry v špecializačných odboroch: inštrumentovanie v operačnej sále, anesteziológia a intenzívna starostlivosť a tiež v certifikovaných pracovných činnostiach - endoskopické vyšetrovacie metódy. Kontinuálne vzdelávanie a prehlbovanie odbornosti zamestnancov bolo aj v roku 2021 značne redukované a výrazne ovplyvnené pandémiou COVID-19. Sústavné vzdelávanie na úseku ošetrovateľstva je riadené a zabezpečované prioritne formou ústavných odborných seminárov, ktoré sa realizujú pravidelne, raz mesačne, v spolupráci s lekármi a Regionálnou komorou sestier a pôrodných asistentiek Vysoké Tatry. V roku 2021 sa nám pre pandémiu COVID-19 podarilo prezenčne realizovať len jeden seminár. Väčšina vzdelávacích aktivít sa realizovala dištančne, účasťou na webinároch a individuálnym štúdiom zamestnancov.

V ďalšom období chceme naďalej pokračovať v opatreniach, ktoré zvýšia úroveň a kvalitu ošetrovateľskej starostlivosti. Dôraz budeme klásť na podporu a realizáciu výskumnej činnosti a zavádzanie nových, inovatívnych postupov do ošetrovateľskej praxe. Dôležitá je pre nás aj kvalita interpersonálnych vzťahov a realizácia opatrení, ktorými budeme efektívne využívať pracovnú dobu, personál, zodpovedne viesť evidenciu spotreby liekov a špeciálneho zdravotníckeho materiálu, dôsledne viesť ošetrovateľskú dokumentáciu a voliť správnu komunikáciu s našimi pacientmi a ich rodinnými príslušníkmi.

Mgr. Zuzana Hrabovská  
námestníčka pre ošetrovateľstvo

### **1.3 SPOLOČNÉ VYŠETROVACIE A LIEČEBNÉ ZLOŽKY**

Vyšetrovacie laboratórne zložky predstavujú:

- Laboratórium so spracovaním biologického materiálu (biochémia, hematológia, mikrobiológia, imunológia, genetika)
- Funkčná diagnostika dýchania
- Endoskopia (FOB)
- FBLR (aj liečebná)
- RTG

#### **Laboratórium**

Oddelenie laboratórnej diagnostiky poskytuje širokú paletu vyšetrení, ktoré vykonáva nielen pre hospitalizovaných pacientov, ale aj pre potreby pacientov z iných zdravotníckych zariadení. Ide hlavne o vyšetrenia mikrobiologické, či už klasickou kultiváciou alebo molekulovo-biologickými metódami. V zmysle aktuálne platnej ISO normy bola riadená kvalita diagnostiky na základe interných kontrol a medzinárodného kontrolného systému, kde je naše oddelenie liečebnej diagnostiky už niekoľko rokov prihlásené do nemeckých kontrolných systémov kvality organizovaných spoločnosťami INSTAND Duesseldorf a RFB DakkS Bonn. V rámci slovenského kontrolného systému sme

zapojení do kontroly kvality testovania antibiotickej citlivosti. Vo všetkých sledovaných kontrolách dosahujeme výborné výsledky, o čom svedčia získané certifikáty.

V roku 2021 bola prevádzka oddelenia laboratórnej diagnostiky čiastočne ovplyvnená pandémiou COVID-19. Laboratórium okrem štandardnej diagnostiky realizovalo aj nasledovné vyšetrovacie metódy:

- diagnostika SARS-CoV-2 PCR metódou. Túto diagnostiku vykonávame v rutinnom režime, nielen u hospitalizovaných pacientov a ich sprievodcov, ale aj u širokej verejnosti. Naše laboratórium patrí medzi laboratóriá v SR, ktoré PCR diagnostiku COVID 19 oficiálne zabezpečujú a to aj vďaka zriadeniu oficiálneho PCR – MOM.
- Ag testovanie SARS-CoV-2.
- Diagnostika chrípky a RSV infekcií v rámci jednej PCR reakcie, ktorú vykonávame na základe odporúčaní pandemickej komisie. Nutnosť zavedenia vyplynula z potreby rýchlej diferenciálnej diagnostiky respiračných ochorení v období pandémie COVID-19.
- V rámci skvalitnenia diagnostiky tuberkulózy sme uviedli do praxe analýzy génov rezistencie u *Mycobacterium tuberculosis complex* pre rifampicin a isoniazid.
- Diagnostika parametrov štítnej žľazy a vitamínu D.
- Novinkou v roku 2021 je meranie kardiomarkerov CK-MB a troponínu, ktoré využívame v diagnostike postcovidových stavov u detí.
- Okrem PCR diagnostiky a Ag testovania SARS-CoV-2 pokračujeme aj v testovaní prítomnosti protilátok po infekcii a vakcinácii na SARS-CoV-2. Toto testovanie je zamerané výlučne pre lekárske a vedecké účely. Naše laboratórium vypracováva štúdiu zameranú na meranie hladín týchto protilátok a sledovania ich dynamiky u zamestnancov po vakcinácii. Výsledky štúdie budú prezentované na odborných podujatiach v roku 2022.

### **Funkčná diagnostika pľúc**

Funkčné vyšetrenie dýchania (FVD) je významným pomocným laboratórnym vyšetrením vyjadrujúcim poruchy funkcie dýchacích ciest a pľúc. Najdôležitejšími požiadavkami pri FVD je erudovaný personál, moderné prístrojové vybavenie a využívanie štandardizovaných postupov. Medzi najvýznamnejšie špecifiká v detskom

veku patrí schopnosť a ochota spolupráce dieťaťa pri vyšetrení, čo v praxi predstavuje spravidla 5. – 6. rok života, výnimočne aj neskôr a často si vyžaduje opakované nácviky k vyšetreniu a potom je to dynamický vývin dieťaťa, keď sa menia všetky ventilačné parametre. Osobitosti sú spôsobené vekom, pohlavím, ale najužšia korelácia zmien ventilačných parametrov je s telesnou výškou. Funkčné vyšetrenie dýchania je dôležité z hľadiska diagnostiky ventilačných porúch, monitoringu úspešnosti nastavenej liečby pri chronických respiračných ochoreniach, pre posudkové účely, pred a pooperačné vyšetrenia pri operáciách pľúc, ťažkých deformít hrudníka a chrbtice a nakoniec v rámci epidemiologických štúdií na posúdenie napríklad vplyvov životného prostredia na dýchací trakt.

Realizované vyšetrenia:

- krivka prietok-objem v pokoji,
- bronchoprovokačné testy – fyzickou námahou, farmakologické (najčastejšie s metacholínom),
- bronchodilatačný test,
- bodypletyzmozografické vyšetrenie,
- pľúcna compliance,
- vyšetrenie pľúcnej difúzie pomocou CO (DLCO),
- impulzná oscilometria,
- rozbor vydychovaného vzduchu (FENO),
- rozbor nosového NO.

Od roku 2020 realizujeme ergospirometrické vyšetrenia, ktoré sú indikované hlavne pre športovcov. Vykonávajú sa prístrojom ERGOSTIC, ktorý pri fyzickej záťaži pomocou bežiaceho pásu, alebo bicyklovým ergometrom zaznamenáva súčasne funkciu kardiovaskulárneho a respiračného systému. V priebehu záťaže je sledovaná pľúcna ventilácia, spotreba O<sub>2</sub>, výdaj CO<sub>2</sub>, klasická spirometria a 12 kanálové záťažové EKG.

Pracovisko zabezpečuje funkčnú diagnostiku dýchania u hospitalizovaných aj ambulantných pacientov.

## **Endoskopické pracovisko**

Pracovisko realizuje diagnostické a liečebné výkony u detí od dojčenského veku v ľahkej inhalačnej anestézii pomocou flexibilného bronchoskopu. V súčasnosti je pracovisko využívané na bronchoskopické vyšetrenia, pri ktorých sa realizuje inšpekcia tracheobronchiálneho stromu, odber biologického materiálu (BAL, aspirát, kefkový ster, excízia tkaniva, punkcia), bronchografia, fibrolaryngoskopické vyšetrenia. Lekári používajú bronchoskopy Olympus 3C30 a BF-PE2, videobronchoskopy BF-P160 a BF-P-180. Najnovším prírastkom je videobronchoskopická zostava s riadiacou jednotkou OLYMPUS CV-190 Plus, ktorej súčasťou je bronchoskop BF-P-190. Výhodou zostavy je, že snímače NBI (úzkopásmové zobrazovanie) poskytujú dvojnásobnú viditeľnú vzdialenosť a ponúkajú oveľa väčší kontrast medzi krvnými cievami a sliznicou, ako aj elektronika na ovládanie dvojitého zaostrenia. Nové a vylepšené spracovanie obrazu poskytuje sofistikovanú kvalitu prostredníctvom vylepšenej reprodukcie farieb a minimalizovaného šumu obrazu.

## **Fyzioterapeutické oddelenie**

Poskytuje terapiu zameranú na zmierňovanie a odstraňovanie ťažkostí, ktoré vyplývajú z respiračného ochorenia. Respiračná fyzioterapia (RFT) je zameraná na: zlepšenie hygieny dýchacích ciest, zvýšenie priechodnosti dýchacích ciest, upevňovanie správnych dychových stereotypov, zníženie bronchiálnej obštrukcie, dosiahnutie a udržanie pocitu zdravia. Pre pacientov sú k dispozícii bazén, sauna, telocvičňa, inhalatóriá. Pacienti sú rehabilitovaní cielene podľa charakteru ochorenia a ťažkostí. Do rehabilitačnej starostlivosti sa vždy začleňuje aj rodič, aby mohol pomôcť svojmu dieťaťu v domácom prostredí.

V rámci rehabilitačnej starostlivosti úspešne aplikujeme kineziotejping, ktorý prispieva k odstraňovaniu bolesti a zlepšovaniu rozsahu pohybu u detských pacientov. Na obnovenie fyziologických respiračných a motorických funkcií sa využíva AZH – autoreflexné zapojenie hlbokého stabilizačného systému chrbtice.

V rámci respiračnej fyzioterapie sme zaviedli do praxe „asistent kašľa“, prístroj, ktorý umožňuje aktívne odhlieniť dolné dýchacie cesty u detí s chronickým ochorením

hlavne na vrodenom podklade, pri neuromuskulárnych chorobách, kde doterajší spôsob odhlieňovania nebol dostatočný. A tiež novú odhlieňovaciu techniku za pomoci prístroja Simeox, ktorý je určený primárne pre pacientov s cystickou fibrózou, astmou a bronchospasmom. Vibračný signál, ktorý je generovaný prístrojom, stimuluje štruktúru hlienu tak, aby mohol byť transportovaný z tela von.

V roku 2021 sme pokračovali v zabezpečovaní dvojtýždenných pobytov pre deti s cystickou fibrózou, zameraných na dychovú rehabilitáciu. Deťom s cystickou fibrózou sa venujeme aj ambulantne. Počet pacientov ošetrovaných na lôžku i ambulantne bol v tomto roku výrazne ovplyvnený epidemiologickou situáciou.

## **RTG oddelenie**

Rádiologické pracovisko vykonáva štandardné rtg snímky, špeciálne projekcie, skiaskopiu, tomografické vyšetrenie, kontrastné vyšetrenia (water-siphon test, ezofagografia, bronchografia). Priestory samotného pracoviska prešli viackrát rekonštrukčnými zmenami, pri ktorých sa prihliadalo nielen na nové legislatívne požiadavky, ale aj na emocionálnu stránku detských pacientov a na vytvorenie príjemného, veselého prostredia, ktoré minimalizovalo strach detí z vyšetrenia. Diaľkovo ovládaný R/F systém FLEXAVISION využíva priamu digitalizáciu v nastavení skiaskopie a rádiografie, umožňuje nastavenie správneho expozičného poľa, čoho dôsledkom je zníženie X-RAY dávky pre pacienta a výstupom sú vysokokvalitné skiaskopické a rádiografické snímky. Základné vykonávané vyšetrenia na našom oddelení sú skiagrafia kostí, skiagrafia pľúc, prínosových dutín, skiaskopia pľúc, skiaskopia – kontrastné vyšetrenie tráviaceho traktu.

Počet pacientov vyšetrených na RTG v roku 2021 bolo 2 290 pacientov, z toho 855 ambulantných a 1 435 hospitalizovaných pacientov.

Na ultrasonografické vyšetrenia používame prístroj ALOKA – diagnostické zariadenie Prosound a 6. Toto zariadenie umožňuje zobrazíť jednotlivé alebo kombinované obrazy. Na ultrasonografickom pracovisku vykonávame tieto typy vyšetrení:

- vyšetrenie brucha,
- gastroezofageálneho refluxu,

- lymfatických uzlín,
- kožné vyšetrenia,
- vyšetrenia pľúc.

Počet vyšetrených pacientov v roku 2021 bolo 685.

V rámci hodnotenia sústavného vzdelávania spolupracujeme so Slovenskou komorou laborantov, asistentov a technikov, ktorej členmi sú obaja rádiologickí asistenti nášho zariadenia.

### **Detské spánkové laboratórium**

Poruchy spánku v detskom období sú pomerne časté, približne 20 – 30 % detskej populácie má poruchy spánku rozličného pôvodu. Spektrum jednotlivých porúch je do určitej miery odlišné od dospelaj populácie a závisí od štádia dozrievania spánku v jednotlivých vekových obdobiach. Za „zlatý diagnostický štandard“ spánkových porúch dýchania sa v súčasnosti celosvetovo považuje kompletne polysomnografické (PSG) vyšetrenie s video záznamom, ktoré sa realizuje v špecializovanom spánkovom laboratóriu. PSG prístroj je konštruovaný na neinvazívne monitorovanie viacerých funkcií počas spánku pacienta (prietok vzduchu nosom a ústami, dýchacie pohyby hrudníka, pohyby brucha, poloha tela, saturácia krvi kyslíkom, EKG, elektromyogram na monitorovanie pohybov svalstva, EEG na snímanie aktivity mozgu, zariadenie na monitorovanie pohybov končatín, mikrofón na zaznamenávanie chrápania a iných zvukov). Tieto údaje možno pomocou grafických výstupov na monitore počítača sledovať a vyhodnotiť.

### **1.4 AMBULANTNÁ STAROSTLIVOSŤ**

**Pediatrická pneumoftizeologická ambulancia** - Vyšetrenia sú komplexné a zahŕňajú krvné vyšetrenia, funkčné vyšetrenie dýchania, RTG alebo CT vyšetrenie pľúc, príp. ďalšie vyšetrenia podľa potreby. Je možné realizovať následnú starostlivosť aj na lôžku cestou hospitalizácie. U pacientov s komplikáciami po BCG vakcinácii zabezpečujeme spolu s oddelením jednodňovej chirurgie v prípade potreby aj operačné riešenie a následné pooperačné sledovanie.



**Pediatrická imunoalergologická ambulancia** sa zameriava na diagnostiku a liečbu alergických ochorení dýchacieho ústrojenstva, kožných a potravinových alergií. Mimo peľovej sezóny sa vykonávajú kožné prick testy. U diagnostikovaných alergikov má význam len kontinuálna liečba a režimové opatrenia počas trvania alergénovej sezóny, ktorú v individuálnych prípadoch aj mimo sezóny dopĺňa špecifická alergénová imunoterapia. Nemenej dôležitou súčasťou je diagnostika a liečba porúch imunity. Na diagnostiku a liečbu alergických ochorení a porúch imunity sú využívané laboratórne metodiky nášho ústavu a oddelenie funkčnej diagnostiky dýchania.

**Otorinolaryngologická ambulancia** je už niekoľko desaťročí neoddeliteľnou súčasťou nášho ústavu. Poskytujeme štandardné vyšetrenia ORL s využitím najmodernejšej diagnostickej techniky. Novinkou je flexibilný endoskop, ktorý má priemer len 2 mm. Je preto veľmi vhodný aj pre najmenšie deti, pričom rodičia môžu na obrazovke sledovať priebeh vyšetrenia a zároveň komunikovať s ošetrojúcou lekárkou.

**Ambulancia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie** poskytuje zdravotnú starostlivosť pacientom po absolvovaní diagnosticko-liečebného pobytu v NÚDTaRCH, s odporúčaním od všeobecného lekára alebo z odborných ambulancií.

Možnosti liečby:

- respiračná fyzioterapia,
- komplexná rehabilitácia detí s CF,
- liečebná telesná výchova individuálna aj skupinová,
- Vojtova metóda,
- SM systém,
- mäkké a mobilizačné techniky,
- cvičenia na overbaloch,
- elektroliečba,
- kineziotaping.

**Ambulancia klinickej psychológie** poskytuje hospitalizovaným deťom a ich rodinám diagnostiku psychického vývinu, psychologickú diagnostiku intelektových,

kognitívnych schopností a osobnosti detí a dospelujúcich, najmä s ohľadom na diferenciálnu diagnostiku rôznych psychosomatických ochorení a neurologických ochorení, rieši problémy detskej úzkosti, strachu, porúch spánku, ťažkosti s enurézou a enkoprézou, problémy s učením a so školou, vývojovú diagnostiku deťom s rizikovým vývinom, na základe ktorej je dieťaťu vypracovaný konkrétny stimulačný program, intervenciu pre rodičov v krízových situáciách, výchovné poradenstvo pre rodičov.

**Dermatovenerologická ambulancia** zabezpečuje diagnostiku, liečbu, dispenzarizáciu a prevenciu širokého spektra kožných ochorení u detí a dospelých.

Zameriava sa na:

- dermatoskopiu – vyšetrenie a dispenzarizácia pacientov so syndrómom dysplastických a kongenitálnych névov,
- odborné konzultácie pre pacientov odoslaných obvodným lekárom,
- konziliárne vyšetrenia hospitalizovaných pacientov,
- diagnostiku a liečbu ochorení ako atopický ekzém, seboroická dermatitída,
- rôzne typy akné, urtikárie,
- bakteriálne a vírusové infekcie kože a pod.

**Ambulancia telovýchovného lekárstva** poskytuje zdravotnú starostlivosť detským pacientom od roku 2019. Telovýchovné lekárstvo vychádza z poznatkov internej medicíny, detského lekárstva, ortopédie, rehabilitácia, klinickej biochémie a funkčnej diagnostiky.

Vo svojej činnosti sa zameriava na reakciu a adaptáciu zdravého, oslabeného, trvale zdravotne poškodeného, respektíve chorého človeka na pohybovú činnosť. Sleduje využívanie pohybovej aktivity ako fyziologickej kompenzácie nepriaznivých životných podmienok, regenerácie síl, udržiavania telesnej a duševnej výkonnosti, dĺžky aktívneho života a na prevenciu a liečbu porúch zdravia, chorôb a úrazov.

V našich podmienkach sú detskí pacienti vyšetrovaní novým prístrojom Ergostik , ktorý je určený k funkčnému vyšetreniu pľúc pri záťaži. Vyhodnocuje stav ventilačného systému organizmu a jeho funkčné rezervy, vďaka čomu je možné presne merať telesnú výkonnosť.

## **1.5 JEDNODŇOVÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ**

### **Jednodňová ORL**

Jednodňová zdravotná starostlivosť v ORL oblasti je v našom zdravotníckom zariadení pomerne mladým odborom, u ktorého sa zameriavame na endoskopickú adenotómiu, tonzilektómiu a tonzilotómiu. Posledný z menovaných výkonov sa u nás vykonáva metódou RFITT – rádiofrekvenčné zmenšenie podnebných mandlí. Je to invazívny výkon, pri ktorom sa aplikuje vysokofrekvenčný prúd bez toho, aby zanechával jazvy v tkanivách.

### **Jednodňová chirurgia**

Poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti je aktuálnym trendom vo všetkých vyspelých krajinách. Bezpečné realizovanie operačných výkonov v rámci jednodňovej starostlivosti je možné vďaka dostupnosti moderných anesteziologických techník, diagnostických a operačných metód. Podmienkou poskytovania kvalitnej a bezpečnej jednodňovej chirurgickej starostlivosti je kvalitné materiálo-technické a personálne vybavenie pracoviska. Ambulantná časť, operačný trakt, expektačné lôžka, JIS, detské oddelenie. Odborný garant v odbore detská chirurgia, detský anesteziológ, pediatri, sestry. V priestoroch zariadenia je zároveň chirurgická ambulancia, ktorá sa komplexne venuje ambulantnej diagnostike, liečbe a konzultačnej činnosti v oblasti chirurgie. V rámci jednodňovej zdravotnej starostlivosti sa v vykonávajú zákroky v lokálnej alebo celkovej anestézii.

Najčastejšie výkony:

- diagnostické biopsie kože, podkožia a svalov,
- nekrektómie,
- drenáž povrchového abscesu,
- incízia perianálneho abscesu,
- operačné odstránenie benígnych alebo malígnych útvarov kože a podkožia (preaurikulárne výbežky, pigmentové névy, ateróm, lipóm, fibróm, dermoidná cysta),

- odstránenie molusiek a bradavíc,
- operačné odstránenie zarastajúcich nechťov (resekcia a plastika nechťového lôžka),
- excízia a exstirpácia hemangiómu,
- excízia a exstirpácia lymfangiómu,
- exstirpácia a biopsia lymfatickej uzliny,
- operácia jednoduchkej slabinovej prietrže,
- operácia jednoduchkej pupočníkovej prietrže,
- operácia jednoduchkej hydrokély u chlapcov.

MUDr. Jaroslav Fábry, PhD.  
riaditeľ pre LPS

## 1.6 ODDELENIE LIEČEBNEJ VÝŽIVY A STRAVOVANIA

Pozostáva z úseku liečebnej výživy a úseku stravovania. Zabezpečuje poskytovanie fyziologickej a klinickej výživy pre pacientov na základe požiadaviek z jednotlivých oddelení a zároveň stravovanie pre zamestnancov. Príprava stravy v NÚDTaRCH, n. o. Dolný Smokovec je realizovaná vo vlastnej stravovacej prevádzke.

Oddelenie liečebnej výživy je metodicky vedené ústavným diéťológom, vedúcou oddelenia stravovania a úzko spolupracuje s námestníčkou pre ošetrovateľstvo. Poradným orgánom je aj stravovacia komisia, ktorá napomáha pri úspešnom riadení stravovacej prevádzky. Členmi stravovacej komisie je lekár, vedúca oddelenia stravovania, nutričný terapeut a vedúca sestra. Komisia sa stretáva raz mesačne podľa spracovaného plánu na rok 2021. Zo zasadnutí stravovacej komisie sa robí zápis, ktorý sa pravidelne predkladá na gremiálnu poradu riaditeľa NÚ.

Základnou požiadavkou a úlohou v liečebnom stravovaní je zachovať výrobu jedál a nápojov z čerstvých surovín, používať potravinové komodity najvyššej kvality, stravu pripravovať podľa receptúr podľa platného Diétného systému pre nemocnice, podľa receptúr pre školské stravovanie vydaných ministerstvom školstva, zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov a finančných podmienok na nákup potravín. V rámci

obsahovej štruktúry pokrmov v jednotlivých jedálnych lístkoch sú pokrmy pripravované z mäsa jatočných zvierat, hydiny a rýb. Jedlá so zníženou dávkou mäsa obsahujú zmesi mäsa s ryžou, ovsenými vločkami, zeleninou, zemiakmi. Zeleninové jedlá sú pripravované s použitím zeleniny, strukoviny a ich kombinácií, s možným použitím mlieka a mliečnych výrobkov a vajec. Múčne jedlá a kysnuté knedle sa pripravujú vo vlastnej réžií s použitím múky, vajec, mlieka, tvarohu, ovocia. V jedálňach nepoužívame mleté mäso ako polotovar, len pomleté mäso priamo v kuchyni z čerstvého surového mäsa. Čerstvú zeleninu podávame denne vo forme šalátov, príloh, pridávaním do polievok, jedál a pod. Ryby a obilniny raz do týždňa. Nepodávajú sa napr. vnútornosti, majonézy, bryndza. Vyprážané jedlo 1 x týždenne

Pacientom sa poskytuje celodenná strava – raňajky, desiata, obed, olovrant, večera.

Strava sa pripravuje podľa jedálneho lístka zostaveného podľa individuálnych diét. Jedálny lístok sa zostavuje 1 týždeň dopredu, jeho zloženie je prispôbené sezónnosti ročných období. Na prípravu jedál sa nepoužívajú polotovary. Hlavnou prioritou v liečebnom stravovaní NÚDTaRCH, n. o. je zachovávať výrobu jedál a nápojov z čerstvých surovín, používať potravinové komodity najvyššej kvality, stravu pripravovať podľa receptúr platného Diétného systému pre nemocnice, podľa receptúr pre školské stravovanie vydaných ministerstvom školstva, zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v súlade so zásadami zdravej výživy a finančných podmienok na nákup potravín. Preferujeme čerstvé potraviny z našich regiónov a mäso a vajcia zo slovenských chovov. Čerstvú zeleninu podávame denne vo forme šalátov, príloh, pridávaním do polievok, hlavných jedál a podobne.

Strava sa podáva v jedálni, formou obsluhy a pre časť pacientov je transportovaná na príslušné oddelenie. Zamestnanci si môžu vopred objednávať obed a večeru z dvoch druhov jedál. Jedálny lístok je k nahliadnutiu na hlavnej web stránke ústavu, na čítacom zariadení pri zamestnaneckej jedálni a na viditeľnom mieste v patientskej a zamestnaneckej jedálni. Pre zamestnancov je strava podávaná kuchárom cez výdajne miesto. Na príprave a podávaní jedál sa podieľajú dve zmeny. V jednej pracovnej zmene sú traja kuchári, jeden jednozmenný kuchár, tri pomocné pracovníčky a päť servírok. Príjem tovaru na sklad, jeho uskladnenie a výdaj do spotreby zabezpečuje skladník.

V súvislosti s epidemiologickou situáciou v roku 2021, bol na základe nariadenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia, okrem dodržiavania všeobecných hygienických pravidiel pre prevádzky s uzatvoreným typom stravovania kladený dôraz na zabezpečenie zvýšenej frekvencie upratovania a dezinfekcie ako aj zvýšené percento koncentrácie dezinfekčných prípravkov. Taktiež bol upravený výdaj stravy pre pacientov a zamestnancov v zmysle aktuálnych usmernení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

Definícia stravovacieho zariadenia v NÚDTaRCH, n.o., Dolný Smokovec :

Ide o uzavretú stravovaciu prevádzku pri zdravotníckom zariadení poskytujúcu stravu pre hospitalizovaných pacientov a zamestnancov ústavu. Strava je podávaná v dvoch oddelených jedálňach – patientskej a zamestnaneckej.

**Pacientska jedáleň** - poskytuje stravu pacientom a ich sprievodom. Do patientskej jedálne prichádzajú len pacienti, ktorí netrpia akútnym infektom. O tom, ktorý pacient bude mať stravu zabezpečovanú na oddelení z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu, resp. akútneho ochorenia, rozhoduje ošetrojúci lekár. Pacienti aj ich sprievod sú pod stálym dohľadom zdravotníckeho personálu. Pri príchode na hospitalizáciu, ako aj počas nej sú pacienti a ich sprievod bez ohľadu na očkovanie pravidelne testovaní na ochorenie COVID-19. Oddelenie stravovacej prevádzky plne rešpektuje podmienky COVID-automatu pre prvé tri stupne rizika, t. j. v interiéri 4 osoby pri stole alebo osoby pri stole z jednej domácnosti, 2-metrové rozostupy medzi stolmi. Personál prísne dodržiava dezinfekčný režim, využíva germicídne žiariče a po každom pacientovi dezinfikuje malé plochy, stôl a stoličku.

**Zamestnanecká jedáleň** – je funkčne aj dispozične izolovaná od jedálne určenej pacientom. Prechod cez jedáleň pacientov je prísne zakázaný a to aj za normálnych (bežných) okolností. Zamestnanecká jedáleň je určená na konzumáciu stravy pre zamestnancov, ktorí si ju včas objednávajú. Na stravu majú nárok všetci zamestnanci, ktorí majú v daný deň výkon práce viac ako 4 hod. Zamestnávateľ je im povinný stravu poskytnúť. Vzhľadom na skutočnosť, že zamestnávateľ disponuje vlastnou stravovacou prevádzkou, neposkytuje zamestnancom stravné lístky ani inú kompenzáciu stravovacieho príplatku (s výnimkou zamestnancov, ktorých zdravotný stav neumožňuje stravovanie v podmienkach zamestnávateľa). Stravovanie zamestnancov v jedálni poskytuje zamestnancom okrem stravy aj trávenie času na

obednú prestávku v príjemnom, no najmä hygienicky nezávadnom prostredí. Oddelenie stravovacej prevádzky plne rešpektuje podmienky COVID-automatu pre prvé tri stupne rizika, t. j. v interiéri 4 osoby pri stole alebo osoby z jednej domácnosti (pracoviska), 2-metrové rozostupy medzi stolmi. Personál prísne dodržiava dezinfekčný režim, využíva germicídne žiariče a po každom zamestnancovi dezinfikuje malé plochy, stôl aj stoličku.

| Počet podaných jedál za rok 2021 | Raňajky | Obed   | Večera |
|----------------------------------|---------|--------|--------|
| Pacienti                         | 26 951  | 27 639 | 27 184 |
| Zamestnanci                      | 0       | 15 732 | 429    |
| Cudzí stravníci                  | 35      | 1 531  | 45     |

Bc. Zuzana Gallovičová  
vedúca OLVaS

## 1.7 HOSPODÁRSKO TECHNICKÝ ÚSEK

Úsek hospodársko-technických činností v podmienkach NÚDTaRCH, n. o. zahŕňa ekonomické oddelenie a oddelenie prevádzky.

Ekonomické oddelenie zabezpečuje kompletnú ekonomickú agendu ústavu. Oddelenie prevádzky zabezpečuje správu budov, správu autoparku a hospodárskych mechanizmov, prepravu pacientov, pranie bielizne, údržbu budov, areálu a upratovanie.

Rok 2021 bol rovnako ako predchádzajúci poznamenaný predovšetkým pandémiou spôsobenou koronavírusom COVID-19.

## Úsek údržby

Najvýznamnejšie realizované činnosti v roku 2021:

- Oprava kamerového a zabezpečovacieho systému
- Rozšírenie WIFI siete
- Opravy slaboprúdových rozvodov na strechách a v podkroví
- Výmena dvoch hlavných elektrických rozvádzačov
- Kompletná rekonštrukcia altánkov v areáli ústavu
- Opravy kanalizačných šácht.

## Úsek upratovania

Dezinfekčný program NÚDTaRCH, n. o., integrujúci najnovšie výskumy a postupy hygienicko-epidemiologických štandardov 21. storočia je založený na dôkladnom poznaní mikrobiologického zloženia patogénov zariadenia a mikrobiologických kritických bodov. Je zavedený do praxe s ohľadom na optimalizáciu vynaložených finančných prostriedkov na dezinfekciu, na jednoznačné zaistenie účinnosti dezinfekčných prostriedkov a v neposlednom rade na šetrné zaobchádzanie s prírodou. Na úseku upratovania sú zavedené mesačné kontroly úrovne dezinfekcie mikrobiologickými stermi, čo sa stalo aj jedným z cieľov kvality pre rok 2021 – Mikrobiálna čistota prostredia. Optimálna hodnota záchytu bakteriálnych kmeňov v prostredí ústavu by nemala presiahnuť úroveň 12%. Priemerná hodnota tohto ukazovateľa za rok 2021 dosahovala hodnotu 10.92%, pričom v druhej polovici roka neprevýšila hodnotu 10%. Z uvedených dôvodov sme pre rok 2022 navrhli zníženie maximálnej hodnoty ukazovateľa miery čistoty prostredia na 11%.



## Úsek práčovne

V roku 2021 prebehol audit práčovne vo všetkých jej úrovniach, ktorý preukázal, že nastavenia pracích programov sú v súlade s chemickými parametrami vody a podmienkami práčovne. Zamestnanci práčovne boli opätovne preškolení na používanie nastavených pracích programov, ako aj hygienicko - epidemiologických štandardov. V druhej polovici roka boli vymenené niektoré technologické zariadenia práčovne, a to valcový žehlič a hygienická profesionálna práčka..

Ing. Zuzana Kušniráková  
prevádzkarka

## 2 ZHODNOTENIE ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV OBSIAHNUTÝCH V ROČNEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE

Nezisková organizácia v súlade s § 4 zákona č. 431/2002 Z. z. v znení platných predpisov účtuje v sústave podvojného účtovníctva.

Účtovná uzávierka predstavuje sústavu výstupných informácií z bežného účtovníctva a tvoria ju tieto súčasti:

- súvaha
- výkaz ziskov a strát
- poznámky

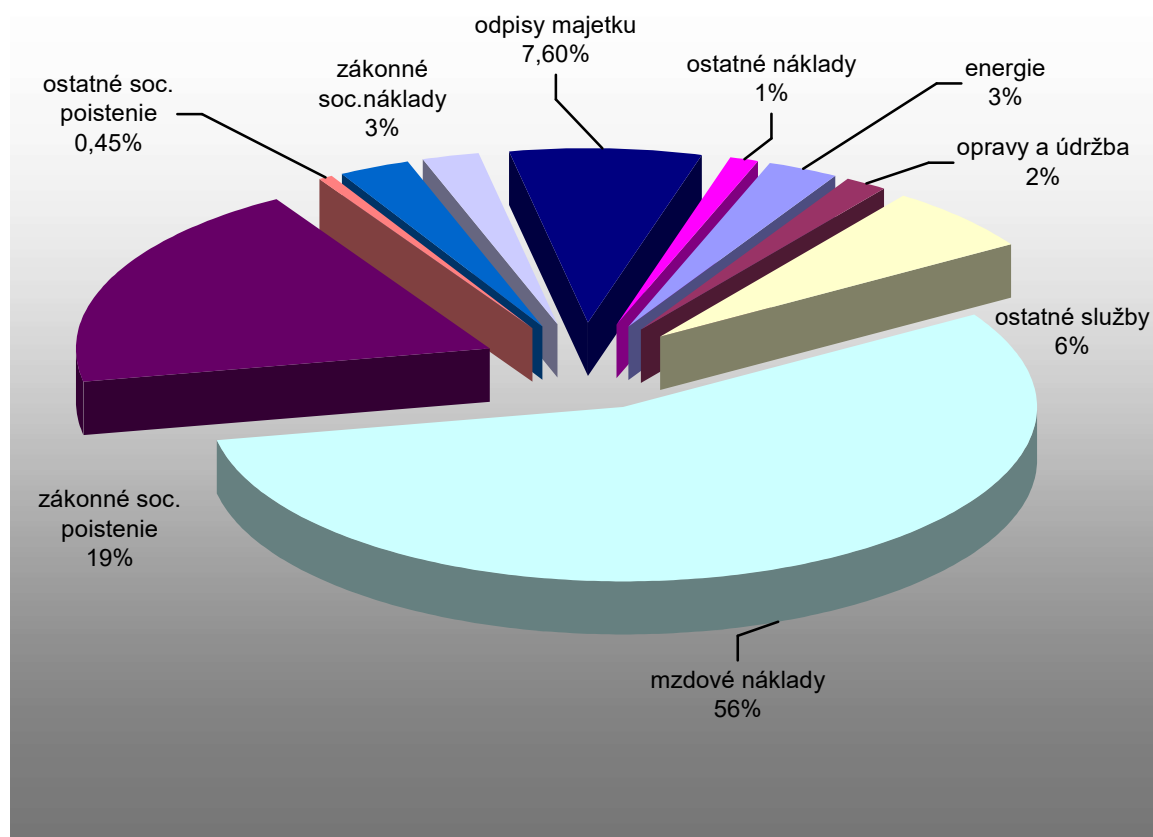
Správna rada na svojom zasadnutí dňa 12.03.2021 schválila rozpočet neziskovej organizácie pre rok 2021.

### PREHĽAD NÁKLADOV (V EUR)

| Číslo účtu |                                       | NÁKLADY   |           |
|------------|---------------------------------------|-----------|-----------|
|            |                                       | 2021      | 2020      |
| 501        | Spotreba materiálu                    | 622 219   | 503 215   |
| 502        | Spotreba energie                      | 135 147   | 147 025   |
| 504        | Predaný tovar                         |           |           |
| 511        | Opravy a udržiavanie                  | 89 578    | 186 452   |
| 512        | Cestovné                              | 1 159     | 469       |
| 513        | Náklady na reprezentáciu              | 4 019     | 744       |
| 518        | Ostatné služby                        | 298 885   | 271 915   |
|            | V tom:                                |           |           |
|            | - - v tom overenie závierky audítorom | 3 000     | 3 000     |
| 521        | Mzdové náklady                        | 2 775 015 | 2 572 471 |
| 524        | Zákonné sociálne poistenie            | 960 330   | 889 846   |
| 525        | Ostatné sociálne poistenie            | 22 495    | 21 898    |
| 527        | Zákonné sociálne náklady              | 138 510   | 143 763   |
| 528        | Ostatné sociálne náklady              | 1 742     |           |
| 531        | Daň z motorových vozidiel             | 118       | 118       |
| 532        | Daň z nehnuteľnosti                   | 6 395     | 6 395     |
| 538        | Ostatné dane a poplatky               | 11 079    | 8 306     |
| 541        | Zmluvné pokuty a penále               | 23 399    |           |
| 542        | Ostatné pokuty a penále               |           |           |

|                      |                                        |                  |                  |
|----------------------|----------------------------------------|------------------|------------------|
| 543                  | Odpis nevymožiteľnej pohľadávky        | 487              | 396              |
| 544                  | Úroky                                  | 3 709            | 5 532            |
| 545                  | Kurzové straty                         | 24               |                  |
| 548                  | Manká a škody                          |                  | 4                |
| 549                  | Iné ostatné náklady                    | 11 129           | 102 275          |
| 551                  | Odpisy DNM a DHM                       | 377 107          | 377 321          |
| 552                  | Zostatková cena predaného NM a HM      |                  |                  |
| 554                  | Predaný materiál                       |                  | 331              |
| 559                  | Tvorba ostatných opravných položiek    | 57               | 0                |
| 562                  | Poskytnuté príspevky iným organizáciám | 521              | 521              |
| 591                  | Daň z príjmov                          |                  |                  |
| <b>Náklady spolu</b> |                                        | <b>5 483 124</b> | <b>5 238 997</b> |

### Rozdelenie nákladov v roku 2021



## MATERIÁLOVÉ NÁKLADY

Významné položky materiálových nákladov:

| Nákladová položka               | ROK 2021 | ROK 2020 | index | % z celkových materiálových nákladov |
|---------------------------------|----------|----------|-------|--------------------------------------|
| Špeciálny zdravotnícky materiál | 323 813  | 253 702  | 1,28  | 52,04%                               |
| potraviny                       | 112 930  | 96 634   | 1,17  | 18,15%                               |
| lieky                           | 48 376   | 33 955   | 1,42  | 7,77%                                |
| všeobecný materiál              | 70 740   | 49 068   | 1,44  | 11,37%                               |

Oproti roku 2020 organizácia zaznamenala nárast celkových materiálových nákladov o 23,65% .

## ENERGIE

Významné položky nákladov na energie:

| Nákladová položka  | 2021 v EUR | Spotreba  | 2020 v EUR | Spotreba  | úspora v % |
|--------------------|------------|-----------|------------|-----------|------------|
| Elektrická energia | 53 164     | 418 MWh   | 58 996     | 404 MWh   | 9,88%      |
| Vodné              | 7 632      | 7 097 m3  | 7 811      | 7 049 m3  | 2,29%      |
| Zemný plyn         | 74 351     | 2 389 MWh | 78 158     | 2 376 MWh | 4,87%      |

Dodávky energií pre potreby Národného ústavu boli v roku 2021 realizované dodávateľmi, podľa obchodných zmlúv, dodatkov a cien stanovených na základe výberových konaní v rámci zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a Úradom pre reguláciu sieťových odvetví.

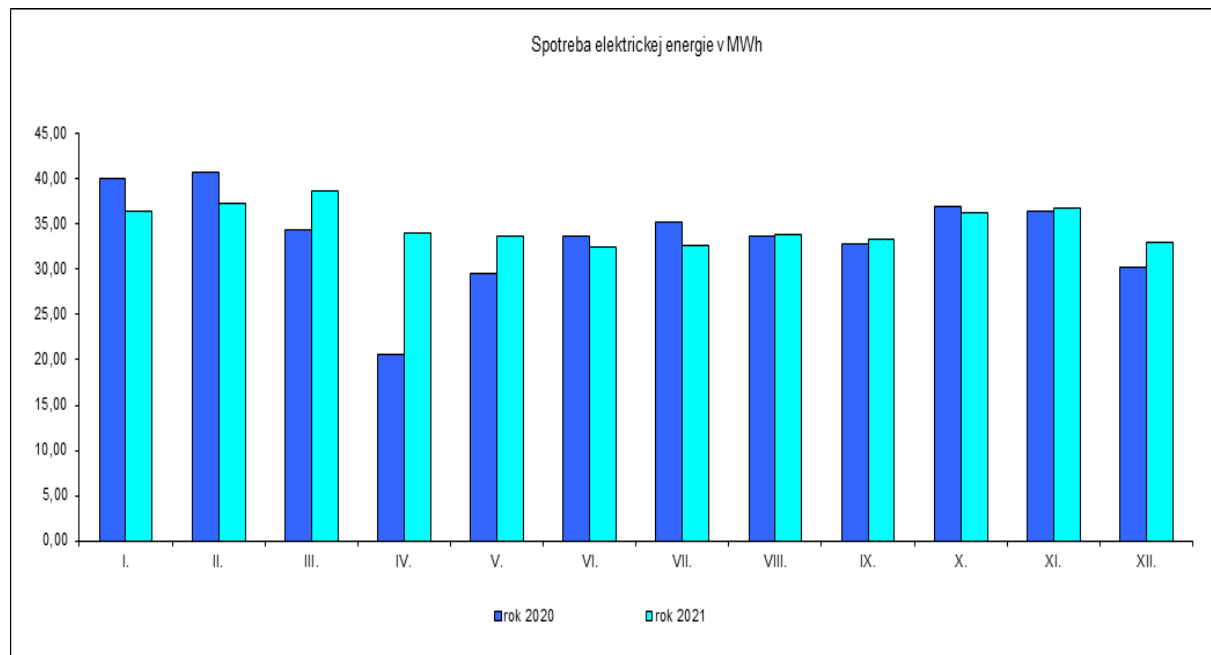
### ELEKTRICKÁ ENERGIA

Dodávateľ: MAGNA ENERGIA, a.s., Piešťany

Dodávky elektrickej energie boli v priebehu roka plynulé, bez vážnejších výpadkov. V prípade prerušenia dodávok elektrickej energie je v pohotovostnom režime pripravený záložný dieselový zdroj TORINO. Cena elektrickej energie /veľkoodber/ v roku 2021 bola 0,126 EUR bez DPH/kWh. Oproti roku 2020 je to pokles

ceny o 13,05% (r. 2020 – 0,145 EUR bez DPH/kWh). Celoročne stúpla spotreba elektrickej energie oproti roku 2020 o 14 163,00 kWh.

Cena elektrickej energie /maloodber/ bola na úrovni 0,240 EUR bez DPH/kWh. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 7,48% (r. 2020 – 0,259 EUR bez DPH/kWh).

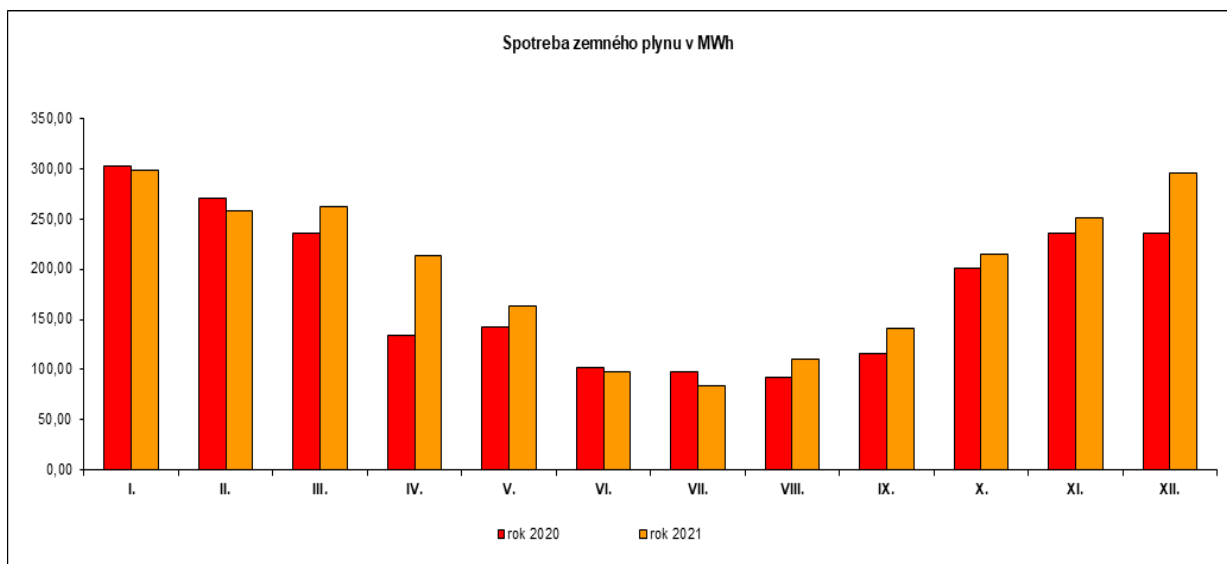


## ZEMNÝ PLYN

Dodávateľ: Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Bratislava.

Dodávky zemného plynu boli v priebehu roka plynulé a bezproblémové.

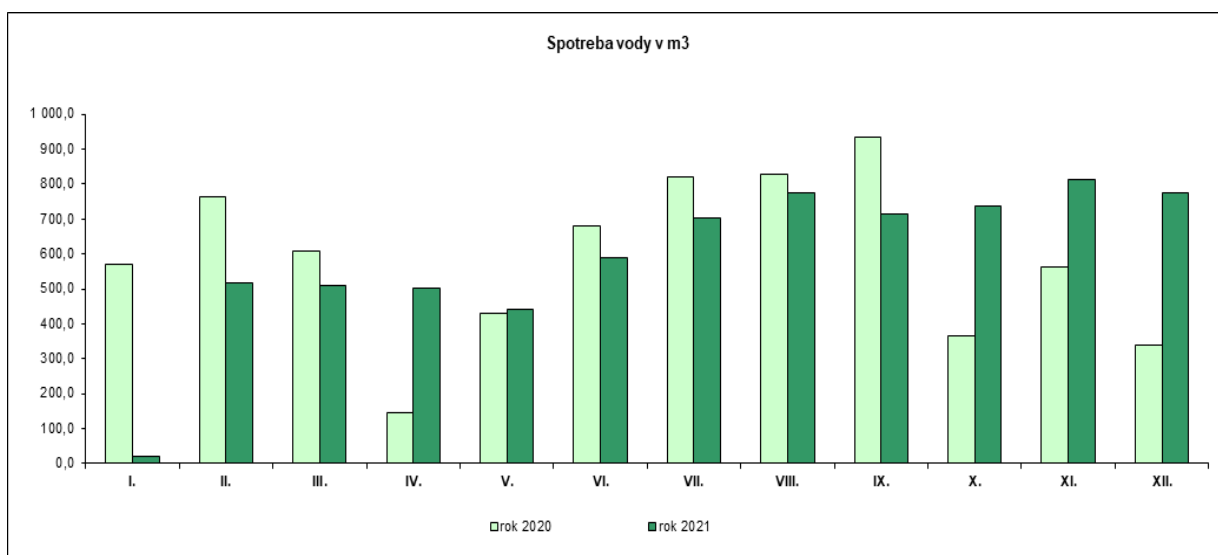
Spotreba na odbernom mieste Hlavná liečebná budova bola 2 389,38 MWh, oproti predchádzajúcemu roku nárast o 223,41 MWh. Dôvodom nárastu spotreby je skutočnosť, že oproti roku 2020 bol rok 2021 chladnejší a to hlavne v zimných mesiacoch (v priemere o 2,0 °C za I. – IV.2021).



## VODA

Dodávateľ: VEOLIA - Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., Poprad

Dodávky vody boli v priebehu roka plynulé bez akýchkoľvek výpadkov v množstve a tlaku vody. Spotreba v roku 2021 v objektoch Národného ústavu detskej TaRCH, n.o. Dolný Smokovec oproti roku 2020 mierne vzrástla o 48 m<sup>3</sup>.



## PREVÁDZKA KOTOLNÍ A ENERGETIKY

Prevádzka kotolní a strojovní bola počas roka 2021 vykonávaná v rozsahu podľa príslušných legislatívnych a technických noriem, prevádzkových predpisov a poriadkov. V priebehu roka boli vykonávané preventívne kontroly a opravy na zariadeniach

kotolní a strojovní, ako aj revízie VTZ zástupcami správcu energetických celkov a zmluvnými servisnými organizáciami.

V roku 2021 sa realizovali servisné zásahy a úpravy na technologických zariadeniach plynových kotolní a strojovní, a to výmena parných a kondenzačných rozvodov – vetva TBC vedenú v zemi cez areál ústavu, výmenu poistných a regulačných ventilov na rozvodoch pary, čiastkové výmeny parných ventilov, ako aj teplovodných čerpadiel pre ústredné kúrenie a ohrev teplej úžitkovej vody a výmena riadiacej jednotky na generátore kyslíka OXYMAT.

Prehľad vykonaných odborných prehliadok a skúšok vyhradených technických zariadení:

| <b>Predmet</b>                                                                        | <b>Dodávateľ</b>                        | <b>Cena bez DPH<br/>v EUR</b> |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------|
| Revízia komínov Kino, Hl. budova                                                      | Tatrahasil, s.r.o., Poprad - Matejovce  | 87                            |
| Revízie VTZ plynových                                                                 | Bednarčík E. - Plynoservis, Svit        | 5 173                         |
| Profylaktická prehliadka UPS a servis dieselagregátu                                  | TECHSPOJ, s.r.o., Valča                 | 814                           |
| Revízia komínov Kino, Hl. budova                                                      | Tatrahasil, s.r.o., Poprad - Matejovce  | 95                            |
| Revízie VTZ tlakových                                                                 | MIVO Servis, Poprad                     | 738                           |
| Servis a profylaktická prehliadka technologických zariadení generátora O <sub>2</sub> | OXYMAT - Slovakia, s.r.o., Vaňovce      | 4 257                         |
| Meranie emisií stredného zdroja znečistenia                                           | Enviro Team Slovakia, s.r.o., Košice    | 1 440                         |
| Revízie elektrických VTZ                                                              | Ľuboslav Papáč - ELPROCOM, Vysoké Tatry | 4 112                         |

Rastislav Olejník  
správca energetických zariadení

## OPRAVY A UDRŽIAVANIE

Významné položky nákladov na opravy a údržbu v EUR:

| <b>Nákladová položka</b>      | <b>2021</b> | <b>2020</b> | <b>index</b> |
|-------------------------------|-------------|-------------|--------------|
| Údržba vozového parku         | 5 511       | 5 378       | 1,02         |
| Údržba zdravotníckej techniky | 16 997      | 16 441      | 1,03         |
| Ostatná údržba a opravy       | 65 049      | 60 464      | 1,08         |

## **SLUŽBY**

Ostatné náklady na služby sa týkajú predovšetkým výkonov spojov, správy a prevádzky budov a zariadení, odvozu odpadu, ostatných služieb (certifikačné služby ISO, právne poradenstvo, poradenstvo v oblasti marketingu, audítorské služby, animačné programy pre deti, inzercia, správa web stránky).

Bc. Ingrid Legutká  
vedúca ekonomického oddelenia

## **MZDOVÉ NÁKLADY**

Ľudské zdroje sú jedným zo základných predpokladov poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti. NÚDTaRCH, n .o. sa vo svojej personálnej činnosti riadi predovšetkým platnými ustanoveniami Zákonníka práce. V rámci konštruktívnej spolupráce so zástupcami zamestnancov (odborovou organizáciou) bola uzatvorená kolektívna zmluva na ročné obdobie, ktorá je kompromisom medzi požiadavkami zamestnancov a ekonomickými možnosťami ústavu. Definuje predovšetkým tvorbu a použitie sociálneho fondu a nároky zamestnancov voči zamestnávateľovi. Mzdy zamestnancom organizácie sú vyplácané v súlade s Mzdovým poriadkom. Mzdový poriadok ako vnútorný predpis je neoddeliteľnou súčasťou pracovného poriadku a je záväzný v oblasti odmeňovania pre všetky pracoviská, pretože bližšie zohľadňuje ustanovenia Zákonníka práce v podmienkach zamestnávateľa. V organizácii je na všetkých úsekoch zavedený 37,5 hod. týždenný pracovný čas v zmysle KZ.

Od 1.1.2021 bola na základe zákona č. 578/2004 Z. z. upravená iba zdravotníckym pracovníkom základná zložka mzdy, ostatným zamestnancom bola zvýšená základná mzda podľa stupňa náročnosti práce v závislosti od minimálnej mzdy. Od 1.4.2021 bola základná mzda navýšená o 8 % len zamestnancom, ktorým mzda nebola upravená od 1.1.2021. Zamestnanci sú odmeňovaní podľa ZP, na základe zákona č. 578/2004 Z. z., mzdového poriadku a KZ. Zamestnávateľ poskytuje zamestnancom príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie. V súlade s KZ bola vyplatená odmena vo výške 300,- € vo výplatnom termíne za mesiac marec 2021.

Fyzický stav zamestnancov k 31.12.2021 bol 165, z toho bolo 150 žien a 11 zamestnancov so zdravotným postihnutím. V mimoevidenčnom stave boli 7



zamestnanci – na materskej dovolenke 1 a na rodičovskej dovolenke 6 žien. Na kratší pracovný čas pracovali 5 zamestnanci. V porovnaní s rokom 2020 došlo v roku 2021 k zníženiu evidenčného počtu zamestnancov o 3 zamestnancov. Z dôvodu odchodu do starobného dôchodku bol skončený PP so 4 zamestnancami. V roku 2021 nastúpili 3 absolventi VŠ. V roku 2021 bolo uzatvorených 23 dohôd o vykonaní práce a 16 dohôd o pracovnej činnosti.

Zamestnávateľ sa stará o vzdelávanie svojich zamestnancov tým, že usporadúva semináre, vysíla svojich zamestnancov na vzdelávacie akcie organizované inými inštitúciami v súlade s potrebou organizácie. Kontinuálne vzdelávanie a prehlbovanie odbornosti zamestnancov bolo v roku 2021 zabezpečované účasťou na školeniach, kurzoch, seminároch, špecializačným a certifikačným štúdiom. Účasťou na odborných školeniach si zamestnanci dopĺňajú poznatky a vedomosti najmä v oblasti zmien a novelizácií právnych predpisov a nariadení. Zamestnanci, ktorým to stanovuje osobitný predpis, absolvovali povinné školenia a preškolenia v zmysle zákona. Zdravotnícki pracovníci sa v rámci vlastného kreditného systému zvyšovania kvalifikácie zúčastňujú odborných seminárov. Z dôvodu pandemickej situácie prebiehali vzdelávacie aktivity v roku 2021 prevažne online formou.

V špecializačnom štúdiu pokračujú 6 lekári v odboroch pediatria, pediatrická pneumológia a ftizeológia, klinická imunológia a alergológia, 1 lekár je v doktorandskom štúdiu. Špecializačné štúdium v roku 2021 ukončili 2 lekárky: MUDr. Martina Seňková dňa 9.11.2021 špecializačný odbor pediatria a MUDr. Michaela Matiščáková dňa 14.12.2021 špecializačný odbor pediatrická gastroenterológia, hepatológia a výživa. Mgr. Monika Cvancigerová pokračuje v špecializačnom štúdiu v odbore laboratórne a diagnostické metódy v klinickej imunológii a alergológii.

V roku 2021 bolo priebežne realizované pre novoprijatých zamestnancov školenie v oblasti PO a OBP. Pravidelné preškolenie všetkých zamestnancov bolo zrealizované v marci 2021 prezenčnou formou na jednotlivých úsekoch z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie. V rámci zdravotnej starostlivosti organizácia zabezpečuje v spolupráci s Pracovnou zdravotnou službou Nemocnica Poprad počas roka lekárske prehliadky a periodické lekárske prehliadky pre zamestnancov pracujúcich na pracoviskách v zdraví škodlivom pracovnom prostredí, vyšetrenia

zamestnancov na výkon práce v noci a zdravotné prehliadky na výkon odborných spôsobilostí.

Zamestnávateľ uzatvoril s OO pri NÚDTaRCH, n.o. Dolný Smokovec dohody o vymedzení vážnych prevádzkových dôvodov, pre ktoré zamestnávateľ nemohol zamestnancovi prideľovať prácu v roku 2021. Išlo dôvody spôsobené pandemiou – vážnou epidemiologickou situáciou presahujúcou hranice SR týkajúcou sa akútneho respiračného syndrómu spôsobeného novým koronavírusom COVID-19, neustále narastajúcim počtom chorých na COVID-19 (tzv. druhá a tretia vlna), na základe epidemiologickej situácie a z toho vyplývajúcich opatrení prijatých Vládou SR – predĺženie núdzového stavu, ako aj zákazu vychádzania, nárast obáv rodičov z nákazy detí v zdravotníckom zariadení, čo sa prejavilo v poklese stavu hospitalizovaných detských pacientov. U zamestnávateľa došlo k tejto situácii z dôvodu, ktorý nemohol nijako ovplyvniť, preto sa so zástupcom zamestnancov dohodli, že pre tieto skutočnosti bola poskytnutá určeným zamestnancom po dobu trvania prekážky na strane zamestnávateľa náhrada mzdy vo výške 70 % jeho priemerného zárobku v závislosti od stanoveného pracovného času zamestnanca, pretože im nebola zabezpečená práca dohodnutá podľa pracovnej zmluvy v rozsahu týždennej pracovnej doby.

#### PREHĽAD STAVU PRACOVNÍKOV

| Kategória zamestnancov            |                                   | 2021       | 2020       |
|-----------------------------------|-----------------------------------|------------|------------|
| Zdravotnícki pracovníci           |                                   | 92         | 97         |
| Z toho                            | - lekári                          | 14         | 14         |
|                                   | - sestry detské                   | 55         | 57         |
|                                   | - ostatní zdravotnícki pracovníci | 20         | 23         |
|                                   | - pomocný zdravot. personál       | 3          | 3          |
| Technicko-hospodárski zamestnanci |                                   | 73         | 71         |
| <b>Celkom</b>                     |                                   | <b>165</b> | <b>168</b> |

V roku 2021 organizácia zaznamenala nárast mzdových nákladov o 7,87% oproti roku 2020.

## **ZÁKONNÉ SOCIÁLNE NÁKLADY**

Zákonné sociálne náklady predstavujú náklady vynaložené na vytvorenie pracovných, sociálnych podmienok a na starostlivosť o zdravie zamestnancov, predovšetkým bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v súlade s § 147, ods. 1 Zákonníka práce, tvorbu sociálneho fondu vo výške 1,1% mzdových prostriedkov, stravovanie zamestnancov, odstupné, náklady na rekondičné pobyty zamestnancov pracujúcich v rizikovom prostredí.

Mgr. Zuzana Gancarčíková  
personálne oddelenie

## **INÉ OSTATNÉ NÁKLADY**

Zúčtovanie rozdielu pomerného odpočítania dane z pridanej hodnoty pri nadobudnutí zásob a zabezpečení služieb tvorí objemovo najvýznamnejšiu zložku t.j. 83,81% z ostatných nákladov. Pre rok 2021 bol stanovený koeficient DPH 0,02. Ostatné náklady tvorí poistenie majetku, bankové poplatky a ďalšie finančné náklady.

## **ODPISY**

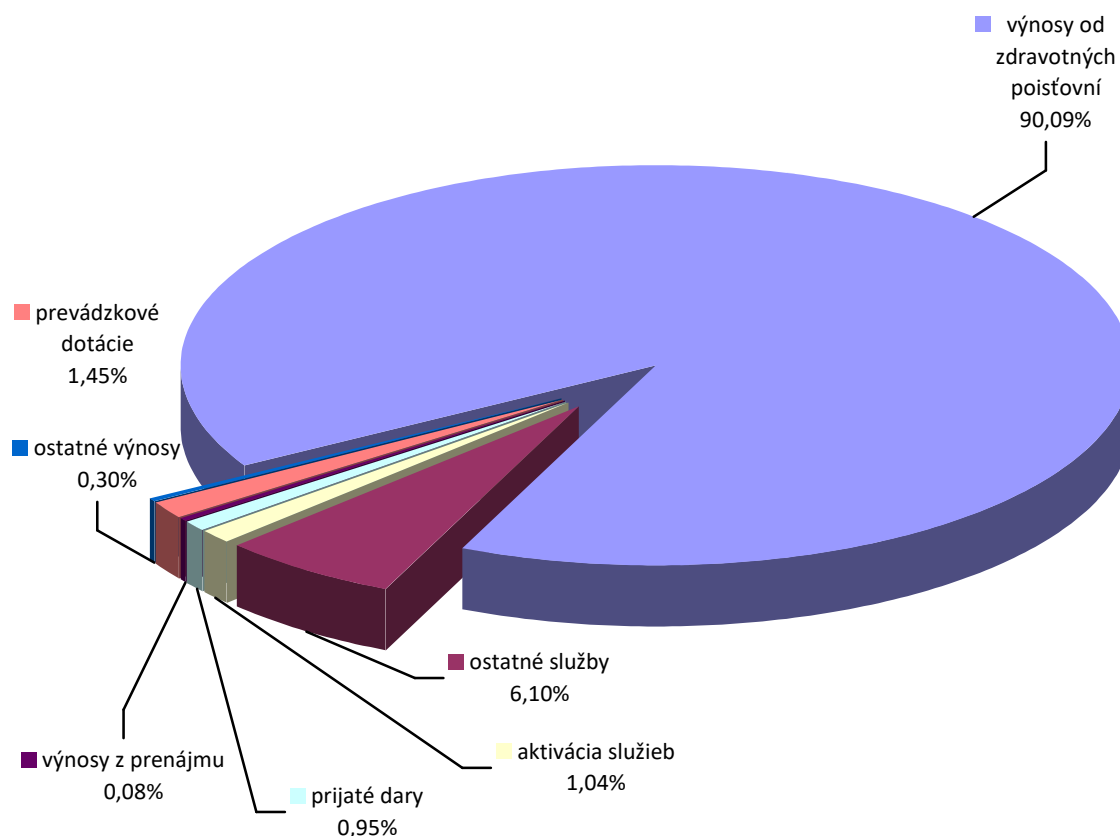
Účtovné odpisy dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku sú stanovené na základe predpokladanej doby používania a predpokladaného priebehu opotrebovania jednotlivých druhov majetku. V roku 2021 vzrástli náklady na odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku oproti roku 2020 o 0,05 %.

Odpisy majetku nadobudnutého z kapitálových výdavkov MZ SR poskytnuté Národnému ústavu tvoria 10 % z celkovej výšky odpisov, ale vzhľadom na to, že ich hodnota sa zároveň zúčtováva v časovej a vecnej súvislosti do výnosov, nemajú vplyv na výsledok hospodárenia.

**PREHLAD VÝNOSOV (V EUR)**

| <b>ČÍSLO ÚČTU</b>            |                                                               | <b>2021</b>      | <b>2020</b>      |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| <b>602</b>                   | Výnosy z predaja služieb                                      | 5 375 097        | 5 090 020        |
|                              | V tom:                                                        |                  |                  |
|                              | - tržby od zdravotných poisťovní                              | 5 034 199        | 4 822 610        |
|                              | - výnosy z pobytu sprevádzajúcich osôb                        | 71 286           | 62 920           |
|                              | - príplatok za služby súvisiace so zdravotnou starostlivosťou | 23 521           | 19 075           |
|                              | - zákonné poplatky za zdravotnú starostlivosť                 | 24 165           | 22 205           |
|                              | - výnosy z pobytu samoplatcov                                 | 114 812          | 53 166           |
|                              | - stravovanie                                                 | 78 824           | 65 758           |
|                              | - výnosy z prevádzky bytového fondu                           | 5 279            | 4 711            |
|                              | - ostatné služby                                              | 23 011           | 39 575           |
| <b>604</b>                   | Tržby za predaný tovar                                        |                  |                  |
| <b>621</b>                   | Aktivácia materiálu a tovaru                                  |                  | 5 650            |
| <b>622</b>                   | Aktivácia vnútroorganizačných služieb                         | 57 928           | 47 366           |
| <b>624</b>                   | Aktivácia dlhodobého majetku                                  | 402              |                  |
| <b>644</b>                   | Úroky                                                         |                  |                  |
| <b>645</b>                   | Kurzové zisky                                                 |                  |                  |
| <b>646</b>                   | Prijaté dary                                                  | 52 847           | 48 718           |
| <b>649</b>                   | Iné ostatné výnosy                                            | 6 718            | 8 652            |
| <b>651</b>                   | Tržby z predaja DNM a DHM                                     |                  | 1 450            |
| <b>654</b>                   | Tržby z predaja materiálu                                     | 75               | 356              |
| <b>658</b>                   | Výnosy z prenájmu majetku                                     | 4 461            | 3 377            |
| <b>662</b>                   | Prijaté príspevky od iných organizácií                        | 3 725            | 4 034            |
| <b>663</b>                   | Prijaté príspevky od fyzických osôb                           | 250              |                  |
| <b>665</b>                   | Príspevky z podielu zaplatenej dane                           | 5 468            |                  |
| <b>691</b>                   | Dotácie na prevádzku                                          | 81 260           | 37 726           |
| <b>Výnosy</b>                |                                                               | <b>5 588 231</b> | <b>5 247 350</b> |
| <b>Výsledok hospodárenia</b> |                                                               | <b>5 107</b>     | <b>8 352</b>     |

### Rozdelenie výnosov v roku 2021



### TRŽBY Z PREDAJA SLUŽIEB

Najvýznamnejšou časťou výnosov z predaja služieb sú výnosy za poskytovanie zdravotnej starostlivosti poistencom jednotlivých zdravotných poisťovní - deťom vo veku od 0 do 18 rokov (v zmysle zákona 18 rokov a 364 dní, t. j. do dovŕšenia 19. roku veku).

Zdravotná starostlivosť poistencom jednotlivých zdravotných poisťovní je poskytovaná na základe vzájomne dohodnutých zmluvných podmienok. Zmluvnými partnermi Národného ústavu detskej tuberkulózy a respiračných chorôb, n. o. Dolný Smokovec boli v roku 2021 tieto zdravotné poisťovne:

- Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.,
- Dôvera zdravotná poisťovňa, a. s.,
- UNION, a. s.

**PREHĽAD ZMLUVNE DOHODNUTÝCH OBJEMOV POSKYTNUTEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI A SKUTOČNE REALIZOVANÝCH VÝKONOV POISTENCOM ZDRAVOTNÝCH POISŤOVNÍ V ROKU 2021:**

| Zdravotná poisťovňa                  | Zmluvne<br>objednané<br>výkony | Hradené výkony   | % podiel<br>ZS |
|--------------------------------------|--------------------------------|------------------|----------------|
| Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. | 3 042 819                      | 3 086 454        | 61,31%         |
| Dôvera zdravotná poisťovňa, a. s.    | 1 169 557                      | 1 144 073        | 22,73%         |
| Union zdravotná poisťovňa, a. s.     | 799 469                        | 803 672          | 15,96%         |
| <b>CELKOM</b>                        | <b>5 011 845</b>               | <b>5 034 199</b> | <b>100%</b>    |

**POROVNANIE HRADENÝCH VÝKONOV ZDRAVOTNÝCH POISŤOVNÍ:**

| Zdravotná poisťovňa                  | 2021             | 2020             | index       |
|--------------------------------------|------------------|------------------|-------------|
| Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. | 3 086 454        | 3 079 102        | 1,00        |
| Dôvera zdravotná poisťovňa, a. s.    | 1 144 073        | 1 012 269        | 1,13        |
| Union zdravotná poisťovňa, a. s.     | 803 672          | 731 238          | 1,10        |
| <b>CELKOM</b>                        | <b>5 034 199</b> | <b>4 822 609</b> | <b>1,04</b> |

**PREHĽAD OSTATNÝCH POSKYTOVANÝCH SLUŽIEB:**

|                                      | 2021   | 2020   | index |
|--------------------------------------|--------|--------|-------|
| Stravovanie                          | 78 824 | 65 758 | 1,20  |
| Služby spojené s nájmom              | 5 279  | 4 711  | 1,12  |
| Pranie bielizne                      | 14 693 | 16 998 | 0,86  |
| Služby výučbového pracoviska kliniky | 7 130  | 18 609 | 0,38  |

**AKTIVÁCIA VNÚTROPODNIKOVÝCH SLUŽIEB**

Organizácia aktivovala vnútro podnikové služby vlastného stravovacieho zariadenia poskytované pre svojich zamestnancov.

## PRIJATÉ DARY

Nepeňažné dary prijaté neziskovou organizáciou v členení:

| Darca                                                          | Suma EUR |
|----------------------------------------------------------------|----------|
| Sintra, s.r.o. – potraviny                                     | 195      |
| OVOZEL, s.r.o. – ovocie, zelenina                              | 101      |
| GOLF International, s.r.o. - prístroje pre intenzívnu medicínu | 4 965    |
| Beckman Coulter Slovenská republika, s.r.o. – IgE test         | 2 492    |
| TESCO STORES, s.r.o. - potraviny                               | 365      |
| PSK – pulzné oxymetre                                          | 175      |

Prijaté dary na nákup dlhodobého hmotného majetku

| Organizácia                                         | Suma EUR |
|-----------------------------------------------------|----------|
| Nadácia COOP Jednota – prístroj Vapotherm Precision | 6 000    |
| Nutrícia, s.r.o. – germicídne žiariče               | 420      |

Poskytnutie pohotovostných zásob zo SŠHR:

| Organizácia                   | Suma EUR |
|-------------------------------|----------|
| ŠŠHR – Antigen testy COVID-19 | 18 647   |

## VÝNOSY Z PRENÁJMU MAJETKU

V položke výnosy z prenájmu majetku sú obsiahnuté výnosy z prenájmu bytových priestorov, z prenájmu nebytových priestorov firmám pôsobiacim v priestoroch Národného ústavu, prenájom hnuiteľného majetku a prenájom výstavných plôch a priestorov počas lekárskeho kongresu.

## PRIJATÉ PRÍSPEVKY

| Organizácia                                          | Suma EUR |
|------------------------------------------------------|----------|
| Príspevky od neznámych darcov                        | 250      |
| Mesto Vysoké Tatry – projekt Obnova lesného chodníka | 500      |

## POUŽITIE Z PODIELU ZAPLATENEJ DANE

| Účel použitia                  | Rok  | Suma EUR |
|--------------------------------|------|----------|
| Inštrumentárium pre FESS - ORL | 2020 | 2 047    |
| Vankúše, matrace na oddelenia  | 2021 | 3 421    |

## DOTÁCIE NA PREVÁDZKU

Položku dotácie na prevádzku v podstatnej miere vytvárajú výnosy zúčtované v časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov dlhodobého hmotného a nehmotného majetku nadobudnutého z kapitálových výdavkov MZ SR, určených na realizáciu stavieb, nákup strojov a zariadení nezahrnutých do rozpočtov stavieb (dotácie na obstaranie dlhodobého majetku podľa zákona 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov). V roku 2021 organizácia prijala dotáciu z MZSR v objeme 43 534 EUR určenú na vyplatenie odmien zdravotníckym pracovníkom v súvislosti s COVID-19.

## PREHĽAD ROZSAHU VÝNOSOV V ČLENENÍ PODĽA ZDROJOV

| <b>VÝNOSY</b>                                | <b>Suma EUR</b>  |
|----------------------------------------------|------------------|
| <b>Výnosy za zdravotnú starostlivosť</b>     | <b>5 267 983</b> |
| - zdravotné poisťovne                        | 5 034 199        |
| - pacienti                                   | 233 784          |
| - zdravotnícke zariadenia                    | 0                |
| <b>Výnosy za ostatné služby</b>              | <b>107 113</b>   |
| - právnické osoby                            | 27 377           |
| - fyzické osoby                              | 79 736           |
| <b>Aktivácia materiálu a tovaru</b>          | <b>0</b>         |
| <b>Aktivácia vnútroorganizačných služieb</b> | <b>57 928</b>    |
| <b>Aktivácia dlhodobého majetku</b>          | <b>402</b>       |
| <b>Výnosy z prenájmu</b>                     | <b>4 461</b>     |
| - právnické osoby                            | 2 648            |
| - fyzické osoby                              | 1 813            |
| <b>Ostatné výnosy</b>                        | <b>6 718</b>     |
| - právnické osoby                            | 3 043            |
| - fyzické osoby                              | 3 675            |
| <b>Finančné výnosy</b>                       | <b>0</b>         |
| - právnické osoby                            | 0                |
| <b>Prijaté dary</b>                          | <b>52 848</b>    |



|                                             |               |
|---------------------------------------------|---------------|
| - právnické osoby                           | 52 848        |
| - fyzické osoby                             | 0             |
| <b>Prijaté príspevky</b>                    | <b>9 193</b>  |
| - právnické osoby                           | 3 725         |
| - fyzické osoby                             | 250           |
| - príspevky za podielu zaplatenej dane      | 5 468         |
| <b>Dotácie na prevádzku</b>                 | <b>81 260</b> |
| <b>Výnosy z predaja majetku a materiálu</b> | <b>75</b>     |
| - právnické osoby                           | 0             |
| - fyzické osoby                             | 75            |

## STAV A POHYB MAJETKU A ZÁVÄZKOV ORGANIZÁCIE

### STAV A POHYB OBSTARÁVACÍCH CIEN DLHODOBÉHO HMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU

|                         | Obstarávacia<br>cena k 1.1. | Prírastky | Úbytky | Obstarávacia<br>cena k 31.12. |
|-------------------------|-----------------------------|-----------|--------|-------------------------------|
| Software                | 57 350                      | 12 075    | 0      | 69 425                        |
| Ostatný DNM             | 0                           | 0         | 0      | 0                             |
| Stavby                  | 9 705 211                   | 4 907     | 0      | 9 710 118                     |
| Stroje a zariadenia     | 3 196 902                   | 62 198    | 56 961 | 3 202 109                     |
| Dopravné prostriedky    | 228 361                     | 0         | 963    | 227 398                       |
| Drobný dlhodobý majetok | 574 912                     | 28 392    | 6 769  | 596 535                       |

### STAV A POHYB OPRÁVOK DLHODOBÉHO HMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU

|                         | Stav k 1.1. | Prírastky | Úbytky | Stav k 31.12. |
|-------------------------|-------------|-----------|--------|---------------|
| Software                | 57 350      | 1 797     | 0      | 59 147        |
| Ostatný DNM             | 0           | 0         | 0      | 0             |
| Stavby                  | 2 928 943   | 144 886   | 0      | 3 073 829     |
| Stroje a zariadenia     | 2 447 404   | 185 015   | 56 961 | 2 575 458     |
| Dopravné prostriedky    | 198 009     | 14 756    | 963    | 211 802       |
| Drobný dlhodobý majetok | 455 860     | 30 654    | 6 769  | 479 745       |

**STAV A POHYB OBSTARÁVACÍCH CIEN INVESTÍCIÍ**

|                                             | Obstarávacia<br>cena k 1.1. | Prírastky | Úbytky  | Obstarávacia<br>cena k 31.12. |
|---------------------------------------------|-----------------------------|-----------|---------|-------------------------------|
| Obstaranie dlhodobého<br>nehmotného majetku | 7 305                       | 4 770     | 12 075  | 0                             |
| Obstaranie dlhodobého<br>hmotného majetku   | 116 219                     | 115 748   | 138 868 | 93 099                        |

Najvýznamnejšie investície v roku 2021 smerovali do modernizácie zdravotníckej aj hospodárskej techniky predovšetkým do nákupu:

- Ventilačnej podpory dýchania Vapotherm
- Prístrojov pre oddelenie intenzívnej medicíny
- Flexibilného endoskopu
- Prístroja NIOX VERO
- Priemyselnej práčky a žehliča

Ďalšie investície smerovali do modernizácie WIFI siete, PC techniky, poštového servra a tiež do projektovej dokumentácie na plánovanú rekonštrukciu oddelení 4.B a 4.C.

**STAV A POHYB OBEŽNÉHO MAJETKU**

|                    | Stav k 1.1. | Prírastky | Úbytky    | Stav k 31.12. |
|--------------------|-------------|-----------|-----------|---------------|
| Materiál na sklade | 236 615     | 937 676   | 953 091   | 221 200       |
| Materiál na ceste  | 8 566       | 27 863    | 31 938    | 4 491         |
| Pokladnica         | 1 151       | 153 101   | 153 007   | 1 245         |
| Ceniny             | 245         | 2 375     | 2 474     | 146           |
| Bankové účty       | 795 792     | 5 238 465 | 5 270 297 | 763 960       |

**STAV A POHYB POHLÁDÁVOK**

|                                         | Stav k 1.1. | Prírastky | Úbytky    | Stav k 31.12. |
|-----------------------------------------|-------------|-----------|-----------|---------------|
| Odberatelia                             | 644 292     | 5 124 215 | 4 914 939 | 853 568       |
| Poskytnuté preddavky                    | 3 017       | 36 986    | 37 038    | 2 965         |
| Ostatné pohľadávky                      | 0           | 118 920   | 117 137   | 1 783         |
| Ostatné pohľadávky voči<br>zamestnancom | 976         | 25 068    | 24 537    | 1 507         |
| Iné pohľadávky                          | 161         | 18 814    | 18 436    | 539           |

**STAV A POHYB OPRAVNÝCH POLOŽIEK K POHĽADÁVKAM**

|                 | Stav k 1.1. | Prírastky | Úbytky | Stav k 31.12. |
|-----------------|-------------|-----------|--------|---------------|
| Opravné položky | 992         | 0         | 0      | 992           |

**STAV A POHYB KRÁTKODOBÝCH ZÁVÄZKOV**

|                                                   | Stav k 1.1. | Prírastky | Úbytky    | Stav k 31.12. |
|---------------------------------------------------|-------------|-----------|-----------|---------------|
| Dodávateľia                                       | 147 513     | 1 361 087 | 1 400 429 | 108 171       |
| Krátkodobé rezervy                                | 962 155     | 79 321    | 87 001    | 954 474       |
| Prijaté preddavky                                 | 592         | 81 470    | 80 746    | 1 015         |
| Nevyfakturované dodávky                           | 7 140       | 14 722    | 13 847    | 8 015         |
| Závázky voči zamestnancom                         | 138 626     | 2 805 719 | 2 742 541 | 201 803       |
| Ostatné závázky voči zamestnancom                 | 7 246       | 72 792    | 73 817    | 6 222         |
| Zúčtovanie s inštitúciami sociálneho zabezpečenia | 97 426      | 1 351 092 | 1 314 650 | 133 868       |
| Daň z príjmov                                     | 0           | 0         | 0         | 0             |
| Ostatné priame dane                               | 22 187      | 353 126   | 342 660   | 32 353        |
| Daň z pridanej hodnoty                            | 5 153       | 124 582   | 120 380   | 9 355         |
| Ostatné dane a poplatky                           | 125         | 18 144    | 18 151    | 118           |
| Iné závázky                                       | 1 404       | 76 362    | 74 250    | 3 515         |

**STAV A POHYB NA ÚČTOCH ČASOVÉHO ROZLIŠENIA**

|                         | Stav k 1.1. | Prírastky | Úbytky    | Stav k 31.12. |
|-------------------------|-------------|-----------|-----------|---------------|
| Náklady budúcich období | 8 822       | 13 829    | 14 950    | 9 943         |
| Výdavky budúcich období | 59 075      | 62 122    | 59 075    | 62 122        |
| Výnosy budúcich období  | 1 126 018   | 2 034 503 | 2 139 468 | 1 021 053     |
| Príjmy budúcich období  | 597         | 77        | 239       | 435           |

**STAV A POHYB DLHODOBÝCH ZÁVÄZKOV**

|                          | Stav k 1.1. | Prírastky | Úbytky | Stav k 31.12. |
|--------------------------|-------------|-----------|--------|---------------|
| Sociálny fond            | 200         | 24 559    | 24 634 | 125           |
| Ostatné dlhodobé závázky | 0           | 0         | 0      | 0             |

**STAV A POHYB ZÁKLADNÉHO IMANIA**

|                                                   | Stav k 1.1. | Prírastky | Úbytky | Stav k 31.12. |
|---------------------------------------------------|-------------|-----------|--------|---------------|
| Základné imanie                                   | 8 179 462   |           |        | 8 179 462     |
| V tom:                                            |             |           |        |               |
| - základné imanie vklad MZSR                      | 8 162 865   |           |        | 8 162 865     |
| - <i>prioritný majetok</i>                        | 1 375 654   |           |        | 1 375 654     |
| - <i>neprioritný majetok</i>                      | 6 787 211   |           |        | 6 787 211     |
| - SUN Branch, s.r.o.                              | 16 597      |           |        | 16 597        |
| Oceňovací rozdiel z precenenia majetku a záväzkov | - 474 662   |           |        | - 474 662     |

Oceňovací rozdiel z precenenia majetku a záväzkov – hodnotu tvorí rozdiel medzi účtovnou závierkou štátnej príspevkovej organizácie k 30.11.2003, ktorá bola podkladom pre vydanie rozhodnutia a mimoriadnou účtovnou závierkou zostavenou k 31.3.2004 v nadväznosti na vydané rozhodnutie o zrušení štátnej príspevkovej organizácie a zriadení neziskovej organizácie k 1.4.2004.

Bc. Ingrid Legutká  
vedúca ekonomického oddelenia

### **3 NÁZOR AUDÍTORA K ROČNEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE**

„Uskutočnili sme audit účtovnej závierky neziskovej organizácie Národný ústav detskej tuberkulózy a respiračných chorôb, n. o., ktorá obsahuje súvahu zostavenú k 31. decembru 2021, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka neziskovej organizácie Národný ústav detskej tuberkulózy a respiračných chorôb, n. o. poskytuje pravdivý a verný obraz o finančnej situácii k 31. decembru 2021 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.“

Trenčín, dňa 26. marca 2022

DOMINANT AUDIT s.r.o.  
J. Zemana 99, 911 01 Trenčín  
Licencia SKAU č. 319

Ing. Jana Tomšíková  
zodpovedný audítor  
Licencia SKAU č. 454

#### **4 ČINNOSŤ KLINIKY DETSKEJ TUBERKULÓZY A RESPIRAČNÝCH CHORÔB JLF UK**

Národný ústav detskej tuberkulózy a respiračných chorôb, n. o. a Klinika detskej tuberkulózy a respiračných chorôb JLF UK sa podieľa na vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov v rámci pre a postgraduálneho vzdelávania

V rámci pregraduálneho štúdia prichádzajú študenti 6. ročníka na predštatnicovú prax. Kvôli protiepidemiologickým opatreniam vyplývajúcim z celosvetovej pandémie ochorenia COVID-19 bola výučba realizovaná online. V r. 2021 išlo o 9 týždňových turnusov, pričom 4 turnusy tvorili študenti medicíny s vyučovacím jazykom slovenským a 5 turnusov študenti s vyučovacím jazykom anglickým. Prednášky boli venované respirológii, ale aj diagnostike a bronchológii, s dôrazom na témy obsiahnuté v štátnicových otázkach.

Ďalšia činnosť kliniky je zameraná na vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov v rámci postgraduálneho vzdelávania. Od roku 2011 sa klinika podieľa na výučbe lekárov v špecializačnom študijnom programe pediatriká pneumológia a ftizeológia, ktorý garantuje prednosta kliniky MUDr. Jaroslav Fábry, PhD. Špecializačné štúdium nadväzuje na špecializáciu v špecializačnom odbore pediatria a trvá 3 roky. V príprave pokračuje 6 lekárov. Klinika zároveň slúži aj ako výučbové pracovisko pre špecializačný študijný program klinická imunológia a alergológia.

Lekári z nášho zariadenia sa aktívne zúčastňujú na ďalšom vzdelávaní. V tomto roku ukončila špecializačné štúdium v špecializačnom programe pediatria 1 lekárka, v štúdiu pokračujú 3 lekárky, v špecializačnom programe Klinická imunológia a alergológia sú zaradení 2 lekári, v špecializačnom programe pediatriká pneumológia a ftizeológia 2 lekári. Štúdium v špecializačnom programe pediatriká gastroenterológia, hepatológia a výživa ukončila úspešne 1 lekárka

Klinika sa podieľa na ďalšom vzdelávaní a profesionálnom raste lekárov a ostatných zdravotníckych pracovníkov aj organizovaním a spoluorganizovaním odborných a vedeckých podujatí. V roku 2021 sa kvôli pandemickej situácii uskutočnila

iba medzinárodná konferencia Slovensko-Poľské Vojtekove – Rudnikove dni spojené s oslavou stého výročia založenia ústavu.

Epidemiologická situácia ovplyvnila aj účasť našich lekárov na ďalších odborných podujatiach, nakoľko prevažná väčšina podujatí bola zrušená, príp. realizovaná online.

MUDr. Jaroslav Fábry, PhD.  
prednosta kliniky DTaRCH JLF UK

## 5 PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ A MÉDIÁ

- KUNČ, Peter, Jaroslav FÁBRY, Dalibor MURGAŠ, Robert HOLEČKO, Peter FERENC a Tomáš STRACHAN. Morgagniho diafragmatická hernia u 5-ročného chlapca: Morgagni diaphragmatic hernia found in a 5-years old boy. *Pediatrics: vedecko-odborný lekársky časopis*. Bratislava: A-medi management, 2020, 15(1), 31-34. ISSN 1336-863X.
- KUNČ, Peter, Jaroslav FÁBRY, Peter FERENC a Tomáš STRACHAN. Long Covid u detí, reálny problém alebo následok pandemickej doby? *Lekárske noviny. Pneumológia imunoalergológia: noviny slovenských lekárov a zdravotníckych pracovníkov*. Modra: VEEVENT, 2021, 2(10), 16-18. ISSN 2585-9595.
- KUNČ, Peter, Jaroslav FÁBRY, Peter FERENC, Tomáš STRACHAN a Miloš JESEŇÁK. Prínos modernej vzduchovej filtrácie k redukcii expozície alergénom mačiek. *Klinická imunológia a alergológia*. Bratislava: BONUS C.C.S., 2021, 31(3), 27-28. ISSN 1335-0013
- KUNČ, Peter, Jaroslav FÁBRY, Peter FERENC, Tomáš STRACHAN a Miloš JESEŇÁK. Senzibilitácia na alergény domácich zvierat. *Klinická imunológia a alergológia*. Bratislava: BONUS C.C.S., 2021, 31(3), 45. ISSN 1335-0013.

- KUNČ, Peter, Jaroslav Fábry, Peter Ferenc, Tomáš Strachan, Zuzana Hribíková, Gabriela Trgová, Michaela Matiščáková, Martina Seňková. Klinický profil detí so syndrómom post akútnych následkov infekcie SARS-CoV-2. *Pediatrica (Bratisl.)* 2021; 16 (6)
- PETER KUNČ, JAROSLAV FABRY, RENATA PEČOVA, PETER FERENC, MILOŠ JESEŇAK. Možnosti modernej vzduchovej filtrácie k redukcii expozície alergénom mačky. *Alergie (Praha, Print)*. 2021, roč. 23, č. 4, s. 258-263. ISSN: 1212-3536; 1212-687X.
- KUNČ, Peter, Postcovidový syndróm u detí – ako ho diagnostikovať a liečiť?, časopis Mama a ja, 4. máj 2021 [Postcovidový syndróm u detí: Ako ho diagnostikovať a liečiť? | Dieťa | Články | MAMA a Ja](#)
- STRACHAN, Tomáš. Mimopažerákový reflux u detí, časopis MAMA a JA a na web mamaaja.sk, 14. september 2021. [Mimopažerákový reflux u detí | Dieťa | Články | MAMA a Ja](#)
- FERENC, Peter. Tínedžerka s postcovidovým syndrómom: Nevládala som ani prechádzky, web aktuality.sk, spracované v spolupráci s redakciou, 15. máj 2021, [Tínedžerka s postcovidovým syndrómom: Nevládala som ani prechádzky | Aktuality.sk](#)
- FERENC, Peter. Nevládzu vyjsť po schodoch, časopis Život (venované problematike detskej tuberkulózy a postcovidu u detí), spracované v spolupráci s redakciou, 18. jún 2021. [Postcovidový syndróm u detí: S čím bojujú v nemocnici? | 2 \(pluska.sk\)](#).
- KUNČ, Peter. Covid 19 sa u detí podceňuje, následky môžu byť dlhodobé, web ahojmama.sk a pravda.sk, 17. október 2021. [ROZHOVOR Lekár Peter Kunč: „Covid-19 sa u detí podceňuje, následky môžu byť dlhodobé.“ - ahojmama.sk \(pravda.sk\)](#)
- FERENC, Peter. Ako si poradiť s kašľom, web mamaaja.sk, 5. november 2021. [Lekár radí: Ako si poradiť s KAŠĽOM? | Dieťa | Články | MAMA a Ja](#)



## MÉDIÁ

- RTVS a TV Markíza, Televízne noviny, „Možnosti liečby detských pacientov pre prekonaní ochorenia Covid-19 v NÚDTaRCH, n.o., Dolný Smokovec“, máj 2021.
- RTVS, odborná relácia Moja Diagnóza, „Pre viac času a lepší život deťom s cystickou fibrózou“, 23. september 2021, [Moja diagnóza - Televízny videoarchív RTVS](#).

